

Mariusz Chłopik
ZASTĘPCA DYREKTORA

CIR.WOAIP.5503.60.2018.AK

Warszawa, 5 lutego 2018 r.

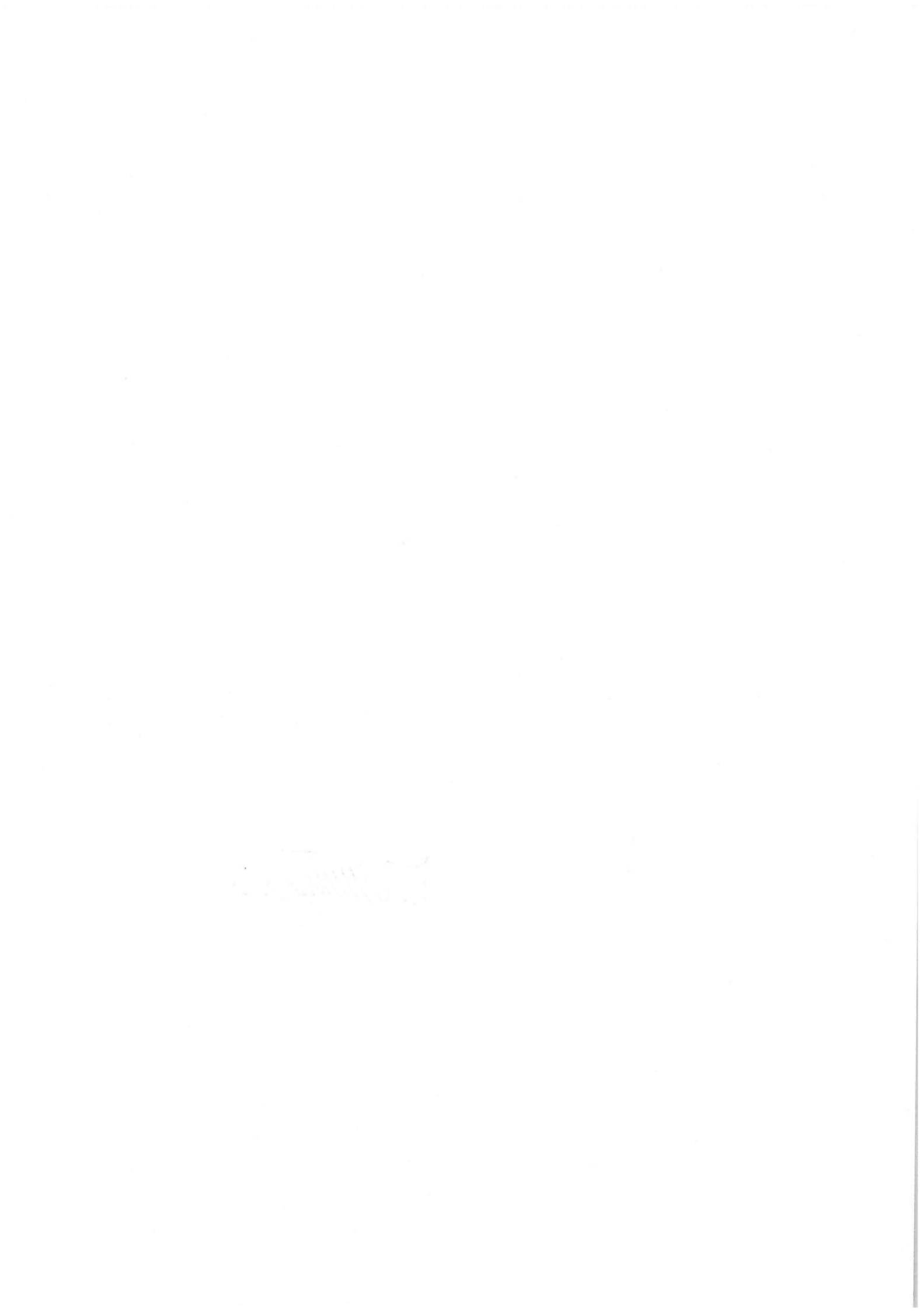
Szanowna Pani
Marlena Matusik
Kijewski Graś sp. k.
ul. Miła 2
00-180 Warszawa



Szanowna Pani,

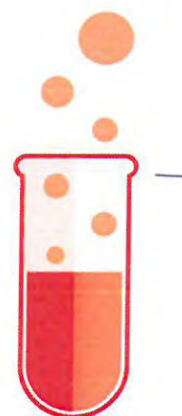
W odpowiedzi na wniosek o udostępnienie informacji publicznej z 18 stycznia br. (zarejestrowany w KPRM 23 stycznia br.) w załączeniu przekazuję zaktualizowany dokument - analiza zatrudnienia na stanowiskach laboratoryjnych, w tym w laboratoriach kryminalistycznych Policji, wraz z załącznikiem.

Z poważaniem,





Analiza zatrudnienia na stanowiskach laboratoryjnych



KANCELARIA PREZESA RADY MINISTRÓW
2018



Spis treści

1. Wprowadzenie	3
2. Najważniejsze ustalenia	4
3. Stanowiska laboratoryjne w jednostkach podległych lub nadzorowanych przez członków Rady Ministrów	6
3.1. Podstawowe dane	6
3.2. Uwarunkowania formalno-prawne pracy w warunkach szczególnie uciążliwych lub szkodliwych dla zdrowia	10
3.3. Stanowiska laboratoryjne w urzędach, w których funkcjonuje służba cywilna	13
Prezes Rady Ministrów	19
Minister Cyfryzacji	20
Minister Finansów	21
Minister Infrastruktury	22
Minister Przedsiębiorczości i Technologii	23
Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi	24
Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji	27
Minister Środowiska	29
Minister Środowiska – c.d.	30
Minister Zdrowia	31
3.4. Stanowiska laboratoryjne w jednostkach organizacyjnych, w których nie funkcjonuje służba cywilna	32



1. Wprowadzenie

„Analiza zatrudnienia na stanowiskach laboratoryjnych” jest efektem prac Szefa Służby Cywilnej, dla których punktem wyjścia było opracowanie¹ z 2015 r. Ówczesny Szef Służby Cywilnej przygotował je i przekazał do zaopiniowania przez Stały Komitet Rady Ministrów, jednak dokument ten nie został ostatecznie rozpatrzony przez poprzedni Rząd.

„Analiza zatrudnienia na stanowiskach laboratoryjnych” bazuje na opracowaniu z 2015 r., niemniej Szef Służby Cywilnej wprowadził do tego dokumentu szereg zmian, także natury redakcyjnej. Informacje na temat stanowisk laboratoryjnych zostały zaktualizowane w oparciu o dane, które przekazały urzędy. W analizie wprowadzono także korekty i uzupełnienia, wynikające z decyzji ówczesnego Szefa Służby Cywilnej o uwzględnieniu części uwag członków Stałego Komitetu Rady Ministrów, zgłoszonych w 2015 r.

Prezentowana analiza dotyczy jednostek organizacyjnych podległych lub nadzorowanych przez członków Rady Ministrów. Uwzględnia ona zarówno urzędy administracji rządowej, w których funkcjonuje służba cywilna, jak i jednostki poza służbą cywilną.

¹ „Analiza warunków pracy w laboratoriach”, wrzesień 2015 r.



2. Najważniejsze ustalenia

1. W jednostkach organizacyjnych, które podlegają lub są nadzorowane przez członków Rady Ministrów występuje łącznie 11 226² stanowisk laboratoryjnych. 3 793 stanowiska występują w urzędach administracji rządowej, w których funkcjonuje służba cywilna, 7 433 stanowiska w jednostkach organizacyjnych poza służbą cywilną. Stanowiska te różnią się pod względem merytorycznego obszaru realizowanych zadań³, statusu zatrudnienia⁴ i warunków pracy⁵.
2. W korpusie służby cywilnej występuje 2 498 stanowisk laboratoryjnych (ok. 2,1% korpusu). Praca w warunkach szczególnie uciążliwych lub szkodliwych dla zdrowia jest wykonywana na 1254 stanowiskach laboratoryjnych (1,1% korpusu).
3. Przepisy prawa pracy nie nakładają na pracodawców obowiązku dodatkowego rekompensowania pracy w warunkach szczególnie uciążliwych lub szkodliwych dla zdrowia. Niemniej uprawnienia z tytułu pracy w ww. warunkach mogą być przyznane na podstawie:
 - a) ustaw i wydanych na jej podstawie aktów wykonawczych,
 - b) układów zbiorowych, regulaminów wynagradzania (w przypadku pracodawców uprawnionych do zawierania układów zbiorowych lub tworzenia innych źródeł prawa pracy).
4. Praca w warunkach szczególnie uciążliwych lub szkodliwych dla zdrowia jest rekompensowana w różny sposób⁶. Dotyczy to także osób zatrudnionych na stanowiskach laboratoryjnych w ww. warunkach w tym samym obszarze merytorycznym w jednym urzędzie (grupie urzędów). Przykładowo:
 - a) członkom korpusu służby cywilnej nie przysługują dodatkowe uprawnienia z tytułu pracy w ww. warunkach,

² Zebrane informacje o stanie zatrudnienia na stanowiskach laboratoryjnych odnoszą się do 2016 r.

³ Przykładowo zadania na stanowiskach laboratoryjnych są realizowane w laboratoriach kryminalistycznych Policji, izbach celno-skarbowych, Komendzie Głównej Straży Granicznej, inspekcjach: ochrony roślin i nasiennictwa, ochrony środowiska, jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych, weterynarii, farmaceutycznej.

⁴ Członkowie korpusu służby cywilnej, pracownicy nieobjęci mnożnikowym systemem wynagradzania oraz pełniący służbę funkcyjną.

⁵ Na niektórych stanowiskach praca jest wykonywana w warunkach szczególnie uciążliwych lub szkodliwych dla zdrowia.

⁶ Patrz rozdział 3.2. „Uwarunkowania formalno-prawne pracy w warunkach szczególnie uciążliwych lub szkodliwych dla zdrowia”.



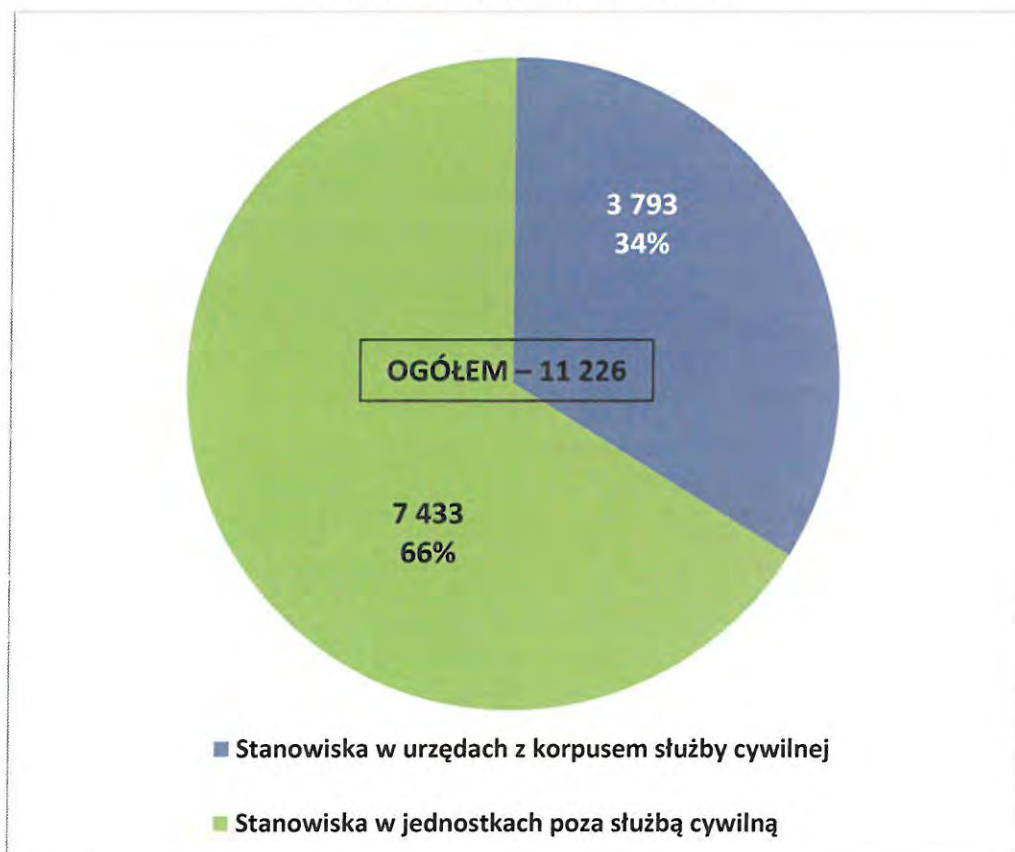
- b) pracownikom nieobjętym mnożnikowym systemem wynagradzania przepisy prawa umożliwiają przyznanie dodatku specjalnego m.in. ze względu na charakter pracy lub warunki wykonywania pracy,
- c) funkcjonariuszom celno-skarbowym przepisy prawa umożliwiają przyznanie dodatku specjalnego ze względu na wykonywanie zadań o wysokim stopniu złożoności, odpowiedzialności lub ryzyka,
- d) dodatkowe uprawnienia (coroczny płatny urlop dodatkowy w wymiarze zależnym od stopnia szkodliwości) przysługują funkcjonariuszom Policji pełniącym służbę w laboratoriach kryminalistycznych Policji oraz funkcjonariuszom Straży Granicznej pełniącym służbę w Komendzie Głównej Straży Granicznej.

3. Stanowiska laboratoryjne w jednostkach podległych lub nadzorowanych przez członków Rady Ministrów

3.1. Podstawowe dane

Na podstawie przekazanych informacji, zidentyfikowano 11 226 stanowisk laboratoryjnych w jednostkach organizacyjnych podległych lub nadzorowanych przez członków Rady Ministrów. 3793 stanowiska (34%) znajdują się w urzędach, w których funkcjonuje służba cywilna.

Wykres 1. Stanowiska laboratoryjne w urzędach i jednostkach podległych lub nadzorowanych przez członków Rady Ministrów w 2016 r.



Listę jednostek organizacyjnych, w których występują stanowiska laboratoryjne zawiera poniższa tabela.

Tabela 2. Jednostki podległe lub nadzorowane przez członków Rady Ministrów w 2016 r, w których wykazano stanowiska laboratoryjne⁷.

Członek Rady Ministrów	Jednostka/kategoria jednostek, w których występują stanowiska laboratoryjne	Wykonywanie pracy na stanowiskach laboratoryjnych w warunkach szczególnie uciążliwych lub szkodliwych dla zdrowia
1. Prezes Rady Ministrów	Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów (laboratoria)	Praca na stanowiskach laboratoryjnych <u>jest wykonywana</u> w warunkach szczególnie uciążliwych lub szkodliwych dla zdrowia
2. Minister Cyfryzacji	Urząd Komunikacji Elektronicznej	Praca na stanowiskach laboratoryjnych <u>nie jest wykonywana</u> w warunkach szczególnie uciążliwych lub szkodliwych dla zdrowia
3. Minister Edukacji Narodowej	Centrum Nauki Kopernik w Warszawie	Praca na stanowiskach laboratoryjnych <u>nie jest wykonywana</u> w warunkach szczególnie uciążliwych lub szkodliwych dla zdrowia
4. Minister Energii	– Instytut Chemii i Techniki Jądrowej w Warszawie – Narodowe Centrum Badań Jądrowych w Otwocku-Świerku	Na części stanowisk laboratoryjnych praca <u>jest wykonywana</u> w warunkach szczególnie uciążliwych lub szkodliwych dla zdrowia
	– Zakład Unieszkodliwiania Odpadów Promieniotwórczych – Przedsiębiorstwo Państwowe	Praca na stanowiskach laboratoryjnych <u>jest wykonywana</u> w warunkach szczególnie uciążliwych lub szkodliwych dla zdrowia
5. Minister Finansów	Izby administracji skarbowej	Na części stanowisk laboratoryjnych praca <u>jest wykonywana</u> w warunkach szczególnie uciążliwych lub szkodliwych dla zdrowia
6. Minister Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej	– Instytut Rybactwa Śródlądowego w Olsztynie – Morski Instytut Rybacki – Państwowy Instytut Badawczy w Gdyni – Instytut Morski w Gdańsku	Praca na stanowiskach laboratoryjnych <u>nie jest wykonywana</u> w warunkach szczególnie uciążliwych lub szkodliwych dla zdrowia
7. Minister Infrastruktury	Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad	Praca na stanowiskach laboratoryjnych <u>nie jest wykonywana</u> w warunkach szczególnie uciążliwych lub szkodliwych dla zdrowia
	Transportowy Dozór Techniczny	Praca na stanowiskach laboratoryjnych <u>nie jest wykonywana</u> w warunkach szczególnie uciążliwych lub szkodliwych dla zdrowia
8. Minister Inwestycji i Rozwoju	Nie wykazano stanowisk laboratoryjnych	Nie dotyczy
9. Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego	Narodowe instytucje kultury	Na części stanowisk laboratoryjnych praca <u>jest wykonywana</u> w warunkach szczególnie uciążliwych lub szkodliwych dla zdrowia
10. Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego	Nie wykazano stanowisk laboratoryjnych	Nie dotyczy

⁷ Pogrubiona czcionka odnosi się do urzędów administracji rządowej, w których funkcjonuje służba cywilna. Jak wskazano wyżej, podana w analizie liczba stanowisk laboratoryjnych odnosi się do zatrudnienia w 2016 r., niemniej w analizie zastosowano terminologię uwzględniającą zmiany wprowadzone po 2016 r. – wprowadzenie Krajowej Administracji Skarbowej (np. funkcjonariusze celno-skarbowi, zamiast funkcjonariusze celni, a także przekształcenie i utworzenie nowych ministerstw (np. Ministerstwo Finansów, Ministerstwo Inwestycji i Rozwoju, Ministerstwo Przedsiębiorczości i Technologii,).

11. Minister Obrony Narodowej	<ul style="list-style-type: none"> – Ośrodki metrologii wojskowej – Jednostki wojskowe – Szpitale, przychodnie, instytuty medyczne i ośrodki medycyny prewencyjnej 	Na części stanowisk laboratoryjnych praca <u>jest wykonywana</u> w warunkach szczególnie uciążliwych lub szkodliwych dla zdrowia
12. Minister Przedsiębiorczości i Technologii	Główny Urząd Miar	Na części stanowisk laboratoryjnych praca <u>jest wykonywana</u> w warunkach szczególnie uciążliwych lub szkodliwych dla zdrowia
	Urząd Dozoru Technicznego (Centralne Laboratorium Dozoru Technicznego)	Praca na stanowiskach laboratoryjnych <u>nie jest wykonywana</u> w warunkach szczególnie uciążliwych lub szkodliwych dla zdrowia
13. Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej	Nie wykazano stanowisk laboratoryjnych	Nie dotyczy
14. Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi	<ul style="list-style-type: none"> – Główny Inspektorat Ochrony Roślin i Nasiennictwa oraz wojewódzkie inspektoraty ochrony roślin i nasiennictwa (centralne i wojewódzkie laboratoria)⁸ – Główny Inspektorat Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych 	Praca na stanowiskach laboratoryjnych <u>jest wykonywana</u> w warunkach szczególnie uciążliwych lub szkodliwych dla zdrowia ⁹
	– Wojewódzkie Inspektoraty Weterynarii (wojewódzkie laboratoria)	Na części stanowisk laboratoryjnych praca <u>jest wykonywana</u> w warunkach szczególnie uciążliwych lub szkodliwych dla zdrowia
	<ul style="list-style-type: none"> – Okręgowe stacje chemiczno-rolnicze – Wojewódzkie ośrodki doradztwa rolniczego – Krajowe Centrum Hodowli Zwierząt – Centrum Doradztwa Rolniczego – Centralny Ośrodek Badania Odmian Roślin Uprawnych – Agencja Nieruchomości Rolnych, Spółki Hodowli Roślin 	Praca na stanowiskach laboratoryjnych <u>nie jest wykonywana</u> w warunkach szczególnie uciążliwych lub szkodliwych dla zdrowia
15. Minister Sportu i Turystyki	Instytut Sportu – Państwowy Instytut Badawczy	Na części stanowisk laboratoryjnych praca <u>jest wykonywana</u> w warunkach szczególnie uciążliwych lub szkodliwych dla zdrowia
16. Minister Sprawiedliwości	Zakłady karne i areszty śledcze	Praca na stanowiskach laboratoryjnych <u>jest wykonywana</u> w warunkach szczególnie uciążliwych lub szkodliwych dla zdrowia
	Instytut Ekspertyz Sądowych w Krakowie	Praca na stanowiskach laboratoryjnych <u>nie jest wykonywana</u> w warunkach szczególnie uciążliwych lub szkodliwych dla zdrowia
17. Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji	– Komenda Stołeczna Policji, komendy wojewódzkie Policji (laboratoria kryminalistyczne policji)	Na części stanowisk w laboratoriach kryminalistycznych Policji oraz na stanowiskach laboratoryjnych w KGSG praca <u>jest wykonywana</u> w warunkach

⁸ Zgodnie z przekazaną informacją, w laboratoriach państwowej inspekcji ochrony roślin i nasiennictwa, występują warunki szczególnie uciążliwe lub szkodliwe dla zdrowia, ale prace w tych warunkach są wykonywane sporadycznie, w krótkim czasie, ze stosownymi zabezpieczeniem, a stężenie nie przekracza dopuszczonych norm.

⁹ Zgodnie z informacją, w GIJHAR-S, przeprowadzone badania środowiskowe nie wykazały przekroczeń najwyższych dopuszczalnych natężeń (NDN) i najwyższych dopuszczalnych stężeń (NDS). Wyniki pomiarów wszystkich czynników mieszczą się poniżej 0,5 NDN lub NDS. Większość czynników nie przekraczała 0,1 NDN lub NDS podczas dwukrotnych pomiarów natomiast część ze względu na krótki czas ekspozycji oraz niewielką ilość używanej substancji mieściła się poniżej granicy oznaczalności metody i została określona jako ekspozycja mierzalnie mała o charakterze kontaktowym.

Członek Rady Ministrów	Jednostka/kategoria jednostek, w których występują stanowiska laboratoryjne	Wykonywanie pracy na stanowiskach laboratoryjnych w warunkach szczególnie uciążliwych lub szkodliwych dla zdrowia
	– Centralne Laboratorium Kryminalistyczne Policji – Komenda Główna Straży Granicznej	szczególnie uciążliwych lub szkodliwych dla zdrowia
	Ośrodek Szkoleń Specjalistycznych Straży Granicznej w Lubaniu	Praca na stanowiskach laboratoryjnych <u>nie jest wykonywana</u> w warunkach szczególnie uciążliwych lub szkodliwych dla zdrowia
18. Minister Spraw Zagranicznych	Nie wykazano stanowisk laboratoryjnych	Nie dotyczy
19. Minister Środowiska	– Główny Inspektorat Ochrony Środowiska (Krajowe Laboratorium Referencyjne i Wzorcujące) – Wigierski Park Narodowy (pracownia naukowo-edukacyjna)	Praca na stanowiskach laboratoryjnych <u>nie jest wykonywana</u> w warunkach szczególnie uciążliwych lub szkodliwych dla zdrowia
	– Wojewódzkie Inspektoraty Ochrony Środowiska (laboratoria)	Na części stanowisk laboratoryjnych praca <u>jest wykonywana</u> w warunkach szczególnie uciążliwych lub szkodliwych dla zdrowia
20. Minister Zdrowia	– Wojewódzkie inspektoraty farmaceutyczne (laboratoria kontroli jakości leków) – wojewódzkie i powiatowe stacje sanitarno-epidemiologiczne – niektóre instytuty badawcze	Na części stanowisk laboratoryjnych praca <u>jest wykonywana</u> w warunkach szczególnie uciążliwych lub szkodliwych dla zdrowia
	inne jednostki podległe/nadzorowane przez MZ	Nie dotyczy

3.2. Uwarunkowania formalno-prawne pracy w warunkach szczególnie uciążliwych lub szkodliwych dla zdrowia

Podstawową zasadą prawa pracy jest **obowiązek pracodawcy zapewnienia bezpiecznych i higienicznych warunków pracy** (art. 15 Kodeksu pracy¹⁰), odnoszący się do wszystkich osób, dla których pracodawca ten organizuje pracę. Nadrzędnym dobrem, które **pracodawca musi chronić jest zdrowie i życie osób wykonujących pracę**. Powszechnie obowiązujące przepisy i zasady bezpieczeństwa i higieny pracy muszą być stosowane również przez pracodawców będących urzędami administracji rządowej.

Przepisy prawa pracy określają normy i wskaźniki dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy. Najwyższe dopuszczalne stężenie (NDS) to wartość średnia ważona stężenia, którego oddziaływanie na pracownika w ciągu 8-godzinnego dobowego i przeciętnego tygodniowego wymiaru czasu pracy, określonego w Kodeksie pracy, przez okres jego aktywności zawodowej nie powinno spowodować ujemnych zmian w jego stanie zdrowia oraz w stanie zdrowia jego przyszłych pokoleń. Najwyższe dopuszczalne natężenia fizycznych czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy, określają najwyższe dopuszczalne natężenia fizycznego czynnika szkodliwego dla zdrowia, ustalone jako poziomy ekspozycji odpowiednio do właściwości poszczególnych czynników, których oddziaływanie na pracownika w okresie jego aktywności zawodowej nie powinno spowodować ujemnych zmian w jego stanie zdrowia oraz w stanie zdrowia jego przyszłych pokoleń¹¹.

Przepisy prawa pracy nie definiują natomiast pojęcia pracy w warunkach szkodliwych czy uciążliwych dla zdrowia. W piśmiennictwie często uznaje się, że **praca ma charakter szkodliwy, jeżeli w środowisku pracy doszło do przekroczenia określonych przepisami wskaźników**, tj. najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy (np. stężeń: substancji chemicznych, pyłów; natężeń: hałasu i hałasu ultradźwiękowego, drgań, mikroklimatu, promieniowania optycznego, pola i promieniowania elektromagnetycznego).

¹⁰ Ustawa z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy (Dz. U. z 2018 r. poz. 108 z późn. zm.).

¹¹ Wartości najwyższych dopuszczalnych stężeń chemicznych i pyłowych oraz natężeń fizycznych czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy określa rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 6 czerwca 2014 r. w sprawie najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy (Dz. U. z 2017 r. poz. 1348).

Natomiast za **pracę uciążliwą** zwykle uważa się **pracę wykonywaną w warunkach dyskomfortu spowodowanego czynnikami obiektywnymi**, takimi jak praca w wymuszonej pozycji, praca wymagająca wysokiego stopnia koncentracji i szybkiego podejmowania decyzji, czy też praca wykonywana w warunkach utrzymującego się przez dłuższy czas znacznego wysiłku fizycznego, praca w nieodpowiedniej temperaturze, wilgotności powietrza, ciśnieniu. Wykonywanie pracy uciążliwej w dłuższym okresie może – z uwagi na zwiększone obciążenie organizmu przy jej wykonywaniu spowodowane charakterem tej pracy czy sposobem jej wykonywania – mieć negatywny wpływ na stan psychofizyczny i zdrowie pracownika.

W ramach obowiązków związanych z bhp pracodawca musi prowadzić przegląd wszystkich stanowisk pracy w celu zbadania, czy na stanowiskach nie dochodzi do przekroczenia obowiązujących norm, a w razie stwierdzenia szkodliwości pracy, powinien dążyć do wyeliminowania lub co najmniej ograniczenia czynników mających wpływ na szkodliwy charakter pracy. Przepisy powszechnego prawa pracy określają obowiązki i uprawnienia o charakterze ochronnym – możliwość stosowania skróconego czasu pracy lub przerw w pracy wliczanych do czasu pracy, ograniczenie dopuszczalności pracy nadliczbowej, obowiązek przeniesienia do innej pracy pracowników podlegających szczególnej ochronie lub na podstawie orzeczenia lekarskiego, zapewnienie pracownikom nieodpłatnie odpowiednich posiłków i napojów, jeżeli jest to niezbędne ze względów profilaktycznych, dostarczenie pracownikom nieodpłatnie środków ochrony indywidualnej, zabezpieczających przed działaniem niebezpiecznych i szkodliwych dla zdrowia czynników występujących w środowisku pracy oraz informowanie o sposobach posługiwania się tymi środkami. Nie nakładają natomiast na pracodawców obowiązku szczególnego rekompensowania pracy w warunkach szczególnie uciążliwych lub szkodliwych dla zdrowia.

Pracodawcy, którzy są uprawnieni do zawierania układów zbiorowych pracy lub tworzenia innych źródeł prawa pracy, mogą w tej formie przyznać szczególne prawa pracownikom wykonującym pracę w warunkach szczególnie uciążliwych lub szkodliwych dla zdrowia.

W służbie cywilnej aktualnie członkowie korpusu służby cywilnej nie posiadają uprawnień, przyznanych z tytułu pracy w warunkach szczególnie uciążliwych lub szkodliwych dla zdrowia. Jednakże dla niektórych kategorii pracowników zostały przewidziane szczególne uprawnienia, na przykład dla członków korpusu służby cywilnej zatrudnionych w urzędach górniczych, wykonujących czynności inspekcyjno-techniczne oraz członków korpusu służby cywilnej zatrudnionych w urzędach morskich, biorących udział w próbach technicznych statków.

Natomiast w odniesieniu do służb mundurowych, przepisy regulujące status służbowy przewidują możliwość przyznania uprawnień z tytułu wykonywania pracy w warunkach szczególnie uciążliwych bądź szkodliwych dla zdrowia. Możliwość przyznania dodatkowych uprawnień, tj. dodatku specjalnego czy płatnego urlopu dodatkowego ze względu na pełnienie służby w warunkach szczególnie uciążliwych lub szkodliwych dla zdrowia przewidziano na przykład dla żołnierzy zawodowych oraz funkcjonariuszy: Policji¹², Straży Granicznej¹³, Służby Więziennej¹⁴. W przypadku funkcjonariuszy celno-skarbowych zatrudnionych na stanowiskach laboratoryjnych w ww. warunkach, możliwe jest przyznanie dodatku specjalnego ze względu na wykonywanie zadań o wysokim stopniu złożoności, odpowiedzialności lub ryzyka¹⁵.

W odniesieniu do pracowników nieobjętych mnożnikowym systemem wynagradzania, możliwość dodatkowego rekompensowania pracy w warunkach szczególnie uciążliwych lub szkodliwych dla zdrowia może być realizowana poprzez przyznanie dodatku specjalnego (w indywidualnych przypadkach także na czas nieokreślony), który może zostać przyznany m.in. ze względu na charakter pracy lub warunki wykonywania pracy¹⁶.

Należy dodatkowo zauważyć, że niektórym grupom pracowników w jednostkach podległych lub nadzorowanych przez ministrów, zatrudnionym u pracodawców uprawnionych do zawierania układów zbiorowych pracy, uprawnienia z tytułu wykonywania pracy w warunkach szczególnie uciążliwych lub szkodliwych dla zdrowia przysługują na mocy tych układów, np. dodatek do wynagrodzenia dla pracowników cywilnych wojska.

¹² Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 19 września 2014 r. w sprawie urlopów policjantów (Dz. U. poz. 1282, z późn. zm.). Rozporządzenie zostało wydane na podstawie delegacji ustawowej, wynikającej z ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz. U. z 2017 r. poz. 2067, z późn. zm.).

¹³ Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 14 czerwca 2002 r. w sprawie urlopów funkcjonariuszy Straży Granicznej (Dz. U. Nr 86, poz. 784, z późn. zm.). Rozporządzenie zostało wydane na podstawie delegacji ustawowej wynikającej z ustawy z dnia 12 października 1990 r. o Straży Granicznej (Dz.U. z 2017 r. poz.2365, z późn. zm.).

¹⁴ Ustawa z dnia 9 kwietnia 2010 r. o Służbie Więziennej (Dz. U. z 2017 r. poz. 631, z późn. zm.).

¹⁵ Rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 24 lutego 2017 r. w sprawie dodatków do uposażenia zasadniczego funkcjonariuszy Służby Celno-Skarbowej (Dz.U. poz. 414). Rozporządzenie zostało wydane na podstawie delegacji ustawowej, wynikającej z ustawy z dnia 16 listopada 2016 r. o Krajowej Administracji Skarbowej (Dz. U. poz.1947, z późn. zm.).

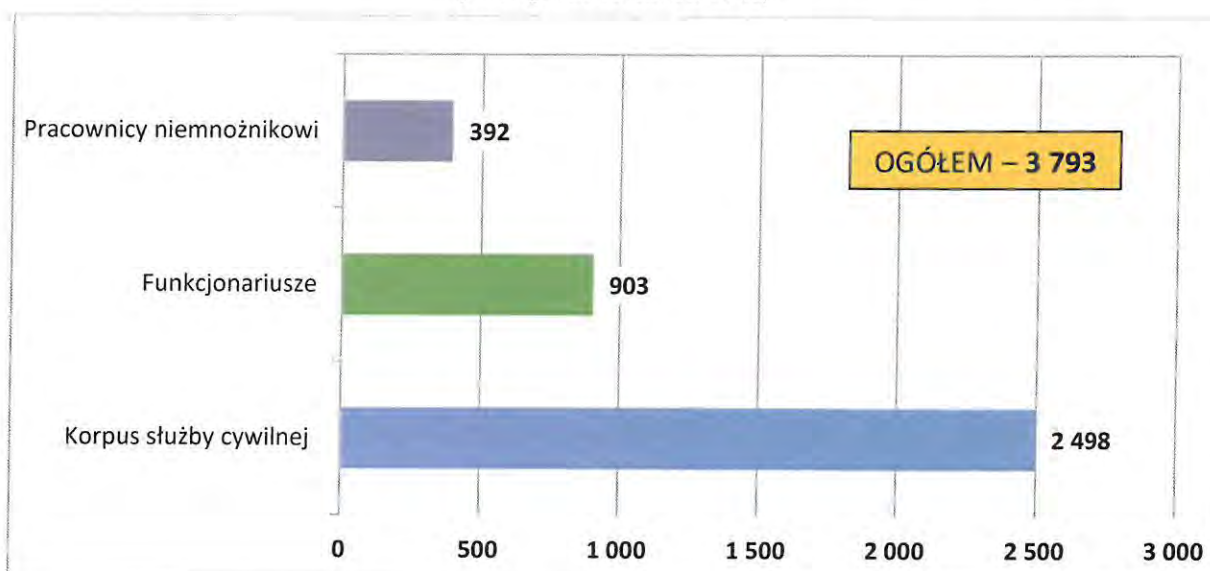
¹⁶ Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 2 lutego 2010 r. w sprawie zasad wynagradzania pracowników niebędących członkami korpusu służby cywilnej zatrudnionych w urzędach administracji rządowej i pracowników innych jednostek (Dz. U. poz. 134, z późn. zm.). Rozporządzenie zostało wydane na podstawie delegacji ustawowej, wynikającej z ustawy z dnia 16 września 1982 r. o pracownikach urzędów państwowych (Dz. U. z 2017 r. poz. 2142, z późn. zm.).

3.3. Stanowiska laboratoryjne w urzędach, w których funkcjonuje służba cywilna

Spośród 3 793 stanowisk laboratoryjnych zidentyfikowanych w urzędach administracji rządowej, w których funkcjonuje służba cywilna:

- 2 498 stanowisk zajmują członkowie korpusu służby cywilnej,
- 903 stanowiska – funkcjonariusze Policji, celno-skarbowi, Straży Granicznej,
- 392 stanowiska – pracownicy nieobjęci mnożnikowym systemem wynagradzania.

Wykres 2. Stanowiska laboratoryjne w urzędach, w których funkcjonuje służba cywilna w 2016 r. (według statusu zatrudnienia)¹⁷

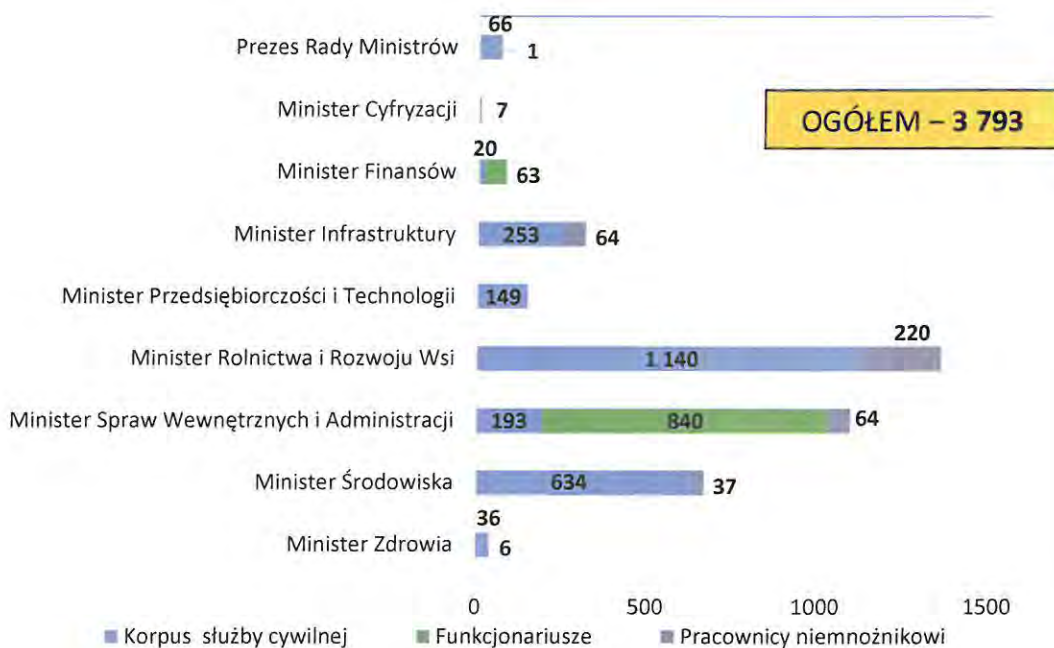


Największą grupę stanowisk laboratoryjnych, łącznie dla wskazanych statusów zatrudnienia (korpus służby cywilnej, funkcjonariusze, pracownicy nieobjęci mnożnikowym systemem wynagrodzeń) odnotowano w urzędach (grupach urzędów) podległych:

- Ministrowi Rolnictwa i Rozwoju Wsi – 1360 stanowisk (z tego: 990 w Inspekcji Weterynaryjnej), 286 w Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa oraz 84 w Głównym Inspektoracie Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych),
- Ministrowi Spraw Wewnętrznych i Administracji – 1 097 stanowisk (z tego: 1 085 w laboratoriach kryminalistycznych Policji oraz 12 w Laboratorium Kryminalistycznym Straży Granicznej),
- Ministrowi Środowiska – 671 stanowisk (z tego 668 w wojewódzkich inspektoratach ochrony środowiska i 3 w Głównym Inspektoracie Ochrony Środowiska).

¹⁷ Dla zapewnienia większej przejrzystości wykresów zamieszczonych w dokumencie, w przypadku pracowników nieobjętych mnożnikowym systemem wynagradzania stosuje się określenie „Pracownicy niemnożnikowi”.

Wykres 3. Stanowiska laboratoryjne w urzędach, w których funkcjonuje służba cywilna w 2016 r., (według podległości ministrom, z uwzględnieniem statusu zatrudnienia)

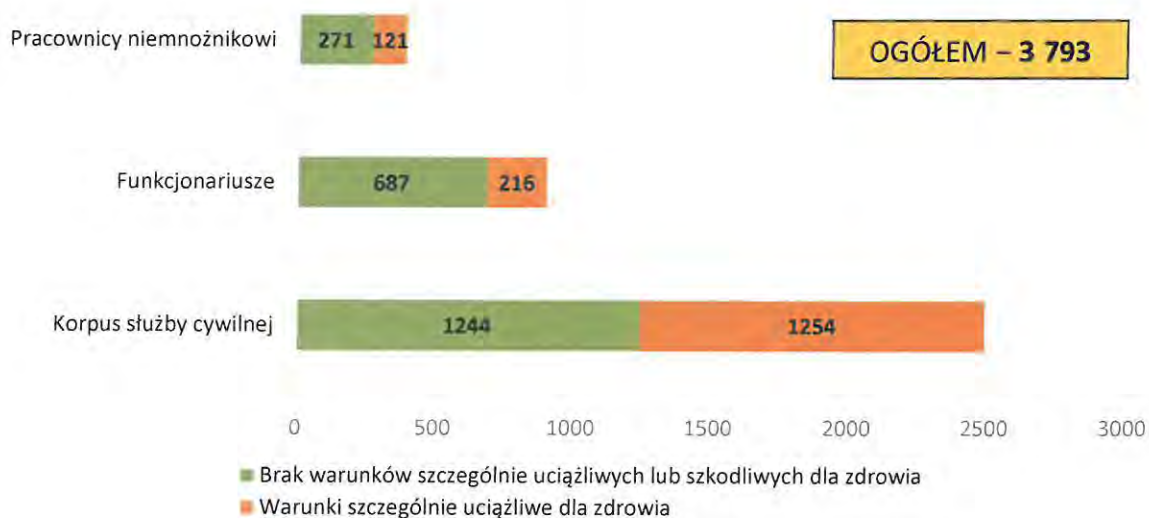


Z uwagi na charakter oraz warunki wykonywania zadań na stanowiskach laboratoryjnych, **praca na 1591 stanowiskach** (ok. 42% ogólnej liczby stanowisk laboratoryjnych) **została zaliczona do pracy w warunkach szczególnie uciążliwych lub szkodliwych dla zdrowia**¹⁸. Wśród nich:

- 1254 stanowiska w korpusie służby cywilnej (ok. 50% ogółu stanowisk laboratoryjnych w korpusie),
- 216 stanowisk funkcjonariuszy (ok. 24% ogółu stanowisk laboratoryjnych w grupie funkcjonariuszy),
- 121 stanowisk pracowników nieobjętych mnożnikowym systemem wynagradzania (ok. 31% ogółu stanowisk laboratoryjnych w tej grupie stanowisk).

¹⁸ W 2016 r. w Komendzie Głównej Straży Granicznej praca w warunkach szczególnie uciążliwych lub szkodliwych dla zdrowia dotyczyła wszystkich 12 wykazanych stanowisk laboratoryjnych, na których pełnią służbę funkcjonariusze Straży Granicznej.

Wykres 4. Stanowiska laboratoryjne w urzędach, w których funkcjonuje służba cywilna w 2016 r. (według statusu zatrudnienia, z uwzględnieniem warunków pracy dla zdrowia)



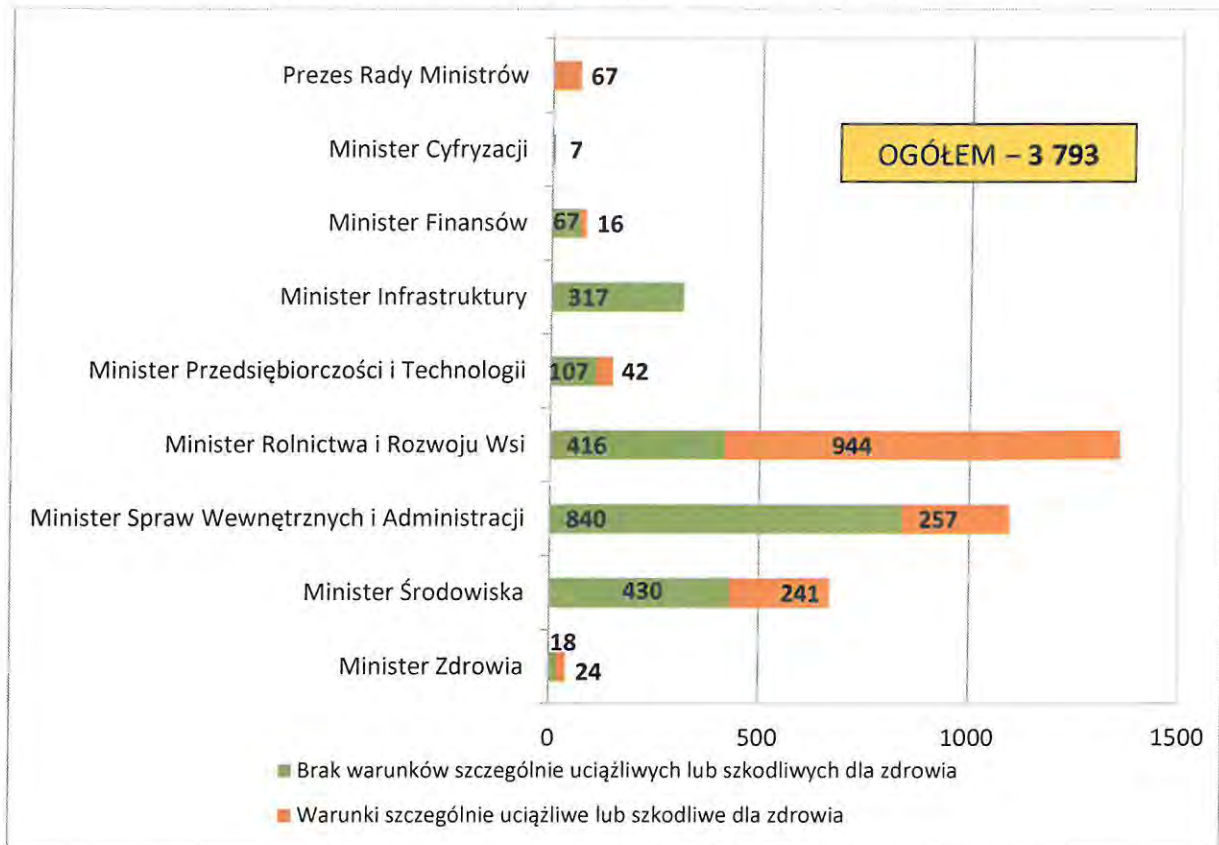
Stanowiska laboratoryjne, na których występują warunki szczególnie uciążliwe lub szkodliwe dla zdrowia, łącznie dla wskazanych statusów zatrudnienia (korpus służby cywilnej, funkcjonariusze, pracownicy nieobjęci mnożnikowym systemem wynagrodzeń) zostały wykazane w urzędach (grupach urzędów) administracji rządowej podległych:

- Ministrowi Rolnictwa i Rozwoju Wsi – 944 stanowiska (z tego: 574 w wojewódzkiej inspekcji weterynaryjnej, 286 w Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa oraz 84 w Głównym Inspektoracie Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych),
- Ministrowi Spraw Wewnętrznych i Administracji – 257 stanowisk (z tego: 245 w laboratoriach kryminalistycznych Policji oraz 12 w Laboratorium Kryminalistycznym Straży Granicznej),
- Ministrowi Środowiska – 241 stanowisk w wojewódzkich inspektoratach ochrony środowiska,
- Prezesowi Rady Ministrów – 67 stanowisk w Urzędzie Ochrony Konkurencji i Konsumentów,
- Ministrowi Przedsiębiorczości i Technologii – 42 stanowiska w Głównym Urzędzie Miar,
- Ministrowi Zdrowia – 24 stanowiska w wojewódzkiej inspekcji farmaceutycznej, w laboratoriach kontroli jakości leków,

Ministrowi Finansów – 16 stanowisk w izbach celno-skarbowych.

Na żadnym ze stanowisk laboratoryjnych w urzędach administracji rządowej wykazanych przez Ministra Cyfryzacji oraz Ministra Infrastruktury praca nie jest wykonywana w warunkach szczególnie uciążliwych lub szkodliwych dla zdrowia.

Wykres 5. Stanowiska laboratoryjne w urzędach, w których funkcjonuje służba cywilna w 2016 r. (według podległości ministrom, z uwzględnieniem warunków pracy dla zdrowia)



W korpusie służby cywilnej, stanowiska laboratoryjne, na których praca jest wykonywana w warunkach szczególnie uciążliwych lub szkodliwych dla zdrowia zostały wykazane w:

- wojewódzkiej inspekcji weterynaryjnej (MRiRW) – 502 stanowiska,
- inspekcji ochrony roślin i nasiennictwa (MRiRW) – 247 stanowisk
- wojewódzkich inspektoratach ochrony środowiska (MŚ) – 238 stanowisk,
- Głównym Inspektoracie Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych (MRiRW) – 84 stanowiska,
- Urzędzie Ochrony Konkurencji i Konsumentów – 66 stanowisk
- laboratoriach kryminalistycznych Policji (MSWiA) – 46 stanowisk,
- Głównym Urzędzie Miar (MPiT) – 42 stanowiska,
- wojewódzkiej inspekcji farmaceutycznej (MZ) – 24 stanowisk.
- izbach celno-skarbowych (MF) – 5 stanowisk,

Członkom korpusu służby cywilnej zatrudnionym na stanowiskach laboratoryjnych w warunkach szczególnie uciążliwych lub szkodliwych dla zdrowia (1254 stanowiska) nie przysługują dodatkowe uprawnienia z tytułu wykonywania pracy w tych warunkach.

Dodatkowe uprawnienia przysługują natomiast:

- **funkcjonariuszom Policji** pełniącym służbę w laboratoriach kryminalistycznych Policji. Rodzaj i wymiar uprawnień określa rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych w sprawie urlopów policjantów¹⁹. Policjantom, którzy pełnią służbę w warunkach szczególnie uciążliwych lub szkodliwych dla zdrowia, przysługuje coroczny płatny urlop dodatkowy w wymiarze: 5, 9 lub 13 dni roboczych, w zależności od charakteru tych warunków. W laboratoriach kryminalistycznych komend wojewódzkich Policji wykazano **193 stanowiska**, na których funkcjonariusze Policji wykonują pracę w warunkach szczególnie uciążliwych lub szkodliwych dla zdrowia;
- **funkcjonariuszom Straży Granicznej** pełniącym służbę w Komendzie Głównej Państwowej Straży Granicznej. Rodzaj i wymiar uprawnień szczególnych z tytułu pracy w warunkach szczególnie uciążliwych lub szkodliwych dla zdrowia określa rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji w sprawie urlopów funkcjonariuszy Straży Granicznej²⁰. Funkcjonariuszom Straży Granicznej, którzy pełnią służbę w warunkach szczególnie uciążliwych lub szkodliwych dla zdrowia przysługuje coroczny płatny urlop dodatkowy w wymiarze: 5, 7, 10 lub 15 dni kalendarzowych w zależności od stopnia szkodliwości. W Komendzie Głównej Straży Granicznej wykazano **12 stanowisk**, na których funkcjonariusze Straży Granicznej wykonują pracę w warunkach szczególnie uciążliwych lub szkodliwych dla zdrowia.

W przypadku **funkcjonariuszy celno-skarbowych** możliwe jest przyznanie dodatku specjalnego ze względu na wykonywanie zadań o wysokim stopniu złożoności, odpowiedzialności lub ryzyka²¹. W izbach administracji skarbowej zidentyfikowano **11 stanowisk** laboratoryjnych, na których funkcjonariusze celno-skarbowi pełnią służbę w warunkach szczególnie uciążliwych lub szkodliwych dla zdrowia. W przekazanych informacjach nie wykazano stanowisk, na których funkcjonariuszom przyznano dodatek specjalny z tytułu realizacji zadań ww. warunkach.

W odniesieniu do **pracowników nieobjętych mnożnikowym systemem wynagradzania** zatrudnionych w urzędach administracji rządowej na stanowiskach laboratoryjnych w warunkach szczególnie uciążliwych lub szkodliwych dla zdrowia (**121 stanowisk**) przepisy prawa umożliwiają przyznanie dodatku specjalnego m.in. ze względu na charakter pracy lub warunki wykonywania pracy²². W przekazanych informacjach nie wykazano stanowisk w tym

¹⁹ Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych w sprawie urlopów policjantów.

²⁰ Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji w sprawie urlopów funkcjonariuszy Straży Granicznej.

²¹ Rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie dodatków do uposażenia zasadniczego funkcjonariuszy Służby Celno-Skarbowej.

²² Rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie zasad wynagradzania pracowników niebędących członkami korpusu służby cywilnej zatrudnionych w urzędach administracji rządowej i pracowników innych jednostek.

statusie zatrudnienia, na których przyznano dodatek specjalny z tytułu realizacji zadań w ww. warunkach.

Zadania realizowane na stanowiskach laboratoryjnych w urzędach administracji rządowej, także w tym samym obszarze merytorycznym (w tym samym urzędzie), są wykonywane przez osoby posiadające różny status (członkowie korpusu służby cywilnej, pracownicy nieobjęci mnożnikowym systemem wynagrodzeń, funkcjonariusze). Dotyczy to zarówno stanowisk laboratoryjnych w ogóle, jak i stanowisk laboratoryjnych, na których praca wykonywana jest w warunkach szczególnie uciążliwych lub szkodliwych dla zdrowia.

Przekazane informacje odnosiły się do zadań realizowanych na stanowiskach laboratoryjnych zbiorczo dla wszystkich statusów zatrudnienia, nie wskazując odrębności w tym zakresie.

W odniesieniu do stanowisk laboratoryjnych, na których praca wykonywana jest w warunkach szczególnie uciążliwych lub szkodliwych dla zdrowia, sytuacja taka ma miejsce w:

- Służbie Celno-Skarbowej (MF) – stanowiska laboratoryjne zajmują członkowie korpusu służby cywilnej oraz funkcjonariusze celno-skarbowi,
- laboratoriach kryminalistycznych Policji (MSWiA) – stanowiska laboratoryjne zajmują członkowie korpusu służby cywilnej, pracownicy nieobjęci mnożnikowym systemem wynagrodzeń oraz funkcjonariusze Policji,
- Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa (MRiRW) – stanowiska laboratoryjne zajmują członkowie korpusu służby cywilnej oraz pracownicy nieobjęci mnożnikowym systemem wynagrodzeń,
- Inspekcji Weterynaryjnej (MRiRW) – stanowiska laboratoryjne zajmują członkowie korpusu służby cywilnej oraz pracownicy nieobjęci mnożnikowym systemem wynagrodzeń.

W dalszej części rozdziału przedstawiono szczegółowe informacje dotyczące stanowisk laboratoryjnych w urzędach administracji rządowej, w których funkcjonuje służba cywilna – według podległości poszczególnym członkom Rady Ministrów.

Prezes Rady Ministrów

Urzędy, w których występują stanowiska laboratoryjne

- ✓ **Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów (laboratoria)**

Liczba stanowisk laboratoryjnych:

ogółem	w tym stanowiska laboratoryjne, na których zadania wykonywane są w warunkach szczególnie uciążliwych lub szkodliwych dla zdrowia
<p>67 – razem, z tego:</p> <p>66 – korpus służby cywilnej 1 – pracownik niemnożnikowy</p>	<p>67 – razem, z tego:</p> <p>66 – korpus służby cywilnej 1 – pracownik niemnożnikowy</p>

Przykładowe zadania na stanowiskach laboratoryjnych:

- ✓ przygotowywanie odczynników, wzorców do analiz,
- ✓ badania laboratoryjne (analizy jakościowe i ilościowe próbek z zastosowaniem technik: immunoenzymatycznych, chromatograficznych, spektrometrycznych, potencjometrycznych, miareczkowych, klasyczne analizy fizyko-chemiczne, badania fizyczne),
- ✓ przechowywanie substancji chemicznych,
- ✓ gromadzenie pozostałości po badaniach (w tym zużytych odczynników substancji chemicznych) przed ich utylizacją,
- ✓ czynności związane z przygotowywaniem próbek do badań, opracowywaniem wyników i utrzymaniem systemu zarządzania.

Niektóre warunki szczególnie uciążliwe lub szkodliwe dla zdrowia występujące na stanowiskach laboratoryjnych:

- ✓ narażenie na działanie substancji chemicznych (o działaniu rakotwórczym, mutagennym, wpływającym na rozrodczość, żrącym, drażniącym, toksycznym, uczulającym),
- ✓ praca w wymuszonej pozycji ciała – praca przy monitorach ekranowych,
- ✓ narażenie na czynniki fizyczne (hałas).

Uprawnienia szczególne z tytułu wykonywania zadań na stanowiskach laboratoryjnych w warunkach szczególnie uciążliwych lub szkodliwych dla zdrowia

Członkowie korpusu służby cywilnej – **nie przysługują**
Pracownicy niemnożnikowi – **nie przysługują**

Minister Cyfryzacji

Urzędy, w których występują stanowiska laboratoryjne:

- ✓ **Urząd Komunikacji Elektronicznej**

Liczba stanowisk laboratoryjnych:

ogółem	w tym stanowiska laboratoryjne, na których zadania wykonywane są w warunkach szczególnie uciążliwych lub szkodliwych dla zdrowia
7 – korpus służby cywilnej	nie występują

Przykładowe zadania na stanowiskach laboratoryjnych:

- ✓ badania kompatybilności elektromagnetycznej,
- ✓ badania efektywnego wykorzystania widma radiowego,
- ✓ badania elektryczne.

Przykładowe warunki szczególnie uciążliwe lub szkodliwe dla zdrowia występujące na stanowiskach laboratoryjnych:

Nie wykazano stanowisk, na których zadania są wykonywane w warunkach szczególnie uciążliwych lub szkodliwych dla zdrowia

Uprawnienia szczególne z tytułu wykonywania zadań na stanowiskach laboratoryjnych w warunkach szczególnie uciążliwych lub szkodliwych dla zdrowia:

Nie wykazano stanowisk, na których zadania są wykonywane w warunkach szczególnie uciążliwych lub szkodliwych dla zdrowia

Minister Finansów

Urzędy, w których występują stanowiska laboratoryjne

✓ Izby Celno-skarbowe

Liczba stanowisk laboratoryjnych:

ogółem	w tym stanowiska laboratoryjne, na których zadania wykonywane są w warunkach szczególnie uciążliwych lub szkodliwych dla zdrowia
<p>83 – razem, z tego:</p> <p>20 – korpus służby cywilnej 63– funkcjonariusze celno-skarbowi</p> <p><i>Stanowiska laboratoryjne wykazano w 5 z 16 izb celno-skarbowych</i></p>	<p>16 – razem, z tego:</p> <p>5 – korpus służby cywilnej 11 – funkcjonariusze celno-skarbowi</p> <p><i>Zadania w warunkach szczególnie uciążliwych lub szkodliwych dla zdrowia wykonywane są w 2 izbach celno-skarbowych</i></p>

Przykładowe zadania na stanowiskach laboratoryjnych:

- ✓ przygotowanie odczynników, wzorców do analiz,
- ✓ badania laboratoryjne:
- ✓ analizy jakościowe i ilościowe próbek z zastosowaniem technik: chromatograficznych, spektroskopowych, fluorescencji rentgenowskiej, potencjometrycznych, miareczkowych, klasyczne analizy fizyko-chemiczne,
- ✓ badania automatów i urządzeń do gier,
- ✓ prowadzenie magazynu próbek po badaniach, czynności z zakresu przechowywania próbek, utylizacji odpadów i próbek po badaniach.

Niektóre warunki szczególnie uciążliwe lub szkodliwe dla zdrowia występujące na stanowiskach laboratoryjnych:

- ✓ narażenie na działanie czynników rakotwórczych i mutagennych,
- ✓ narażenie na działanie czynników chemicznych: próbki oraz substancje i preparaty chemiczne o działaniu żrącym, drażniącym, toksycznym, duszącym, uczulającym.

Uprawnienia szczególne z tytułu wykonywania zadań na stanowiskach laboratoryjnych w warunkach szczególnie uciążliwych lub szkodliwych dla zdrowia

Członkowie korpusu służby cywilnej - **nie przysługują**

Funkcjonariusze celno-skarbowi – **nie przysługują**

Minister Infrastruktury

Urzędy, w których występują stanowiska laboratoryjne:

- ✓ **Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad**

Liczba stanowisk laboratoryjnych:

ogółem	w tym stanowiska laboratoryjne, na których zadania wykonywane są w warunkach szczególnie uciążliwych lub szkodliwych dla zdrowia
317 – razem, z tego: 253 – korpus służby cywilnej 64 – pracownicy niemożnikowi	nie występują

Przykładowe zadania na stanowiskach laboratoryjnych:

- ✓ badanie próbek asfaltów i mieszanek mineralno-asfaltowych,
- ✓ badanie próbek kruszyw i gruntów,
- ✓ badanie próbek betonowych,
- ✓ badanie diagnostyczne nawierzchni drogowych,
- ✓ badanie chemiczne kruszyw i materiałów wiążących.

Przykładowe warunki szczególnie uciążliwe lub szkodliwe dla zdrowia występujące na stanowiskach laboratoryjnych

Nie wykazano stanowisk, na których zadania są wykonywane w warunkach szczególnie uciążliwych lub szkodliwych dla zdrowia.

Uprawnienia szczególne z tytułu wykonywania zadań na stanowiskach laboratoryjnych w warunkach szczególnie uciążliwych lub szkodliwych dla zdrowia:

Nie wykazano stanowisk, na których zadania są wykonywane w warunkach szczególnie uciążliwych lub szkodliwych dla zdrowia.

Minister Przedsiębiorczości i Technologii

Urzędy, w których występują stanowiska laboratoryjne:

- ✓ Główny Urząd Miar

Liczba stanowisk laboratoryjnych:

ogółem	w tym stanowiska laboratoryjne, na których zadania wykonywane są w warunkach szczególnie uciążliwych lub szkodliwych dla zdrowia
149 - korpus służby cywilnej	42 - korpus służby cywilnej

Przykładowe zadania na stanowiskach laboratoryjnych:

- ✓ pomiary częstotliwości fali światła emitowanego przez lasery stabilizowane, długości, kąta płaskiego, parametrów geometrii powierzchni, twardości, współczynnika załamania światła i kąta skręcenia płaszczyzny polaryzacji fali świetlnej,
- ✓ pomiary promieniowania optycznego, promieniowania jonizującego oraz wielkości akustycznych i drgań mechanicznych,
- ✓ pomiary rezystancji, napięcia, prądu elektrycznego, mocy, pojemności elektrycznej, indukcyjności, impedancji i tłumienia wielkiej częstotliwości, energii elektrycznej,
- ✓ pomiary gazów, temperatury, pH, przewodności elektrycznej właściwej elektrolitów, liczności materii, wilgotności powietrza, wilgotności gazów i ciał stałych, gęstości ciał stałych i cieczy, napięcia powierzchniowego cieczy, lepkości cieczy, liczby falowej w zakresie promieniowania podczerwonego, objętości statycznej.

Niektóre warunki szczególnie uciążliwe lub szkodliwe dla zdrowia występujące na stanowiskach laboratoryjnych:

- ✓ używanie substancji chemicznych i ich mieszanin o działaniu rakotwórczym i mutagennym,
- ✓ odtwarzanie i przekazywanie jednostki kremy promieniowania X i gamma, promieniowania X, promieniowania gamma,
- ✓ odtwarzanie i przekazywanie jednostki dawki pochłoniętej w wodzie promieniowania gamma,
- ✓ używanie rtęci

Uprawnienia szczególne z tytułu wykonywania zadań na stanowiskach laboratoryjnych w warunkach szczególnie uciążliwych lub szkodliwych dla zdrowia:

Członkowie korpusu służby cywilnej – nie przysługują

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Urzędy, w których występują stanowiska laboratoryjne:
(w Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa, w Inspekcji Weterynaryjnej,
w Inspekcji Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych)

✓ w Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa:

Główny Inspektorat Ochrony Roślin i Nasiennictwa

(centralne laboratorium)

wojewódzkie inspektoraty ochrony roślin i nasiennictwa

(laboratoria wojewódzkie)

Liczba stanowisk laboratoryjnych:

ogółem	w tym stanowiska laboratoryjne, na których zadania wykonywane są w warunkach szczególnie uciążliwych lub szkodliwych dla zdrowia
286 – razem, z tego:	286 – razem, z tego:
247 – korpus służby cywilnej	247 – korpus służby cywilnej
39 – pracownicy niemnożnikowi	39 – pracownicy niemnożnikowi

Przykładowe zadania na stanowiskach laboratoryjnych:

- ✓ badanie roślin i materiału roślinnego, gleby, wody w celu wykrycia i identyfikacji organizmów szkodliwych dla roślin,
- ✓ laboratoryjna ocena materiału nasiennego,
- ✓ badania GMO w konwencjonalnym materiale nasiennym i roślinach z zastosowaniem technik molekularnych,
- ✓ badania pozostałości środków ochrony roślin w produktach roślinnych z zastosowaniem technik chromatografii gazowej i cieczowej oraz spektrofotometrii;

Przykładowe warunki szczególnie uciążliwe lub szkodliwe dla zdrowia występujące na stanowiskach laboratoryjnych:

- ✓ odczynniki chemiczne (rakotwórcze, toksyczne, drażniące, żrące, uczulające, mutagenne),
- ✓ hałas, w tym hałas ultradźwiękowy,
- ✓ obciążenie układu mięśniowo-szkieletowego, praca w wymuszonej pozycji ciała,
- ✓ praca w ciemnych pomieszczeniach, zmęczenie wzroku,
- ✓ kontakt z czynnikami biologicznymi.

Uprawnienia szczególne z tytułu wykonywania zadań na stanowiskach laboratoryjnych w warunkach szczególnie uciążliwych lub szkodliwych dla zdrowia:

Członkowie korpusu służby cywilnej – **nie przysługują**
Pracownicy niemnożnikowi – **nie przysługują**

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi – c.d.

Urzędy, w których występują stanowiska laboratoryjne:
(w Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa, w Inspekcji Weterynaryjnej,
w Inspekcji Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych)

✓ w Inspekcji Weterynaryjnej:

wojewódzkie inspektoraty weterynarii

Liczba stanowisk laboratoryjnych:

ogółem	w tym stanowiska laboratoryjne, na których zadania wykonywane są w warunkach szczególnie uciążliwych lub szkodliwych dla zdrowia
990 – razem, z tego:	574 – razem, z tego:
809 – korpus służby cywilnej	502 – korpus służby cywilnej
181 – pracownicy niemnożnikowi	72 – pracownicy niemnożnikowi

Przykładowe zadania na stanowiskach laboratoryjnych:

- ✓ badania mikrobiologiczne: produktów rolnych w tym pasz, obiektów i materiałów biologicznych przeznaczonych do badań, próbek środowiskowych, wyrobów konsumpcyjnych, w tym żywności i wody,
- ✓ badania chemiczne, analityka chemiczna produktów rolnych w tym pasz, wyrobów konsumpcyjnych w tym żywności,
- ✓ badania kliniczne weterynaryjne: obiektów i materiałów biologicznych,
- ✓ badania diagnostyczne chorób zakaźnych zwierząt.

Przykładowe warunki szczególnie uciążliwe lub szkodliwe dla zdrowia występujące na stanowiskach laboratoryjnych:

- ✓ kontakt z materiałem biologicznie czynnym w tym zakaźnym (bakterie, pasożyty, grzyby, wirusy oraz szczepy wzorcowe patogenów,
- ✓ ekspozycja na działanie odczynników chemicznych (odczynniki żrąco-drażniące, mutagenne i kancerogenne, substancje i materiały wybuchowe i łatwopalne),
- ✓ czynniki ergonomiczne (długotrwała pozycja siedząca – przeciążenie układu mięśniowo-szkieletowego),
- ✓ czynniki fizyczne (hałas, wahania temperatur, obsługa urządzeń ciśnieniowych).

Uprawnienia szczególne z tytułu wykonywania zadań na stanowiskach laboratoryjnych w warunkach szczególnie uciążliwych lub szkodliwych dla zdrowia:

Członkom korpusu służby cywilnej – **nie przysługują**,
Pracownikom niemnożnikowym – **nie przysługują**;

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi – c.d.

Urzędy, w których występują stanowiska laboratoryjne:
(w Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa, w Inspekcji Weterynaryjnej,
w Inspekcji Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych)

- ✓ w Inspekcji Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych:

Główny Inspektorat Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych

Liczba stanowisk laboratoryjnych:

ogółem	w tym stanowiska laboratoryjne, na których zadania wykonywane są w warunkach szczególnie uciążliwych lub szkodliwych dla zdrowia
84 – korpus służby cywilnej	84 – korpus służby cywilnej

Przykładowe zadania na stanowiskach laboratoryjnych:

- ✓ analizy fizykochemiczne artykułów rolno-spożywczych (w tym metodą chromatografii gazowej i cieczowej),
- ✓ analizy mikrobiologiczne artykułów rolno-spożywczych,
- ✓ badania sensoryczne i organoleptyczne artykułów rolno-spożywczych;

Przykładowe warunki szczególnie uciążliwe lub szkodliwe dla zdrowia występujące na stanowiskach laboratoryjnych:

- ✓ praca w warunkach narażenia na hałas, czynniki chemiczne (substancje żrące, toksyczne, łatwopalne), czynniki biologiczne;

**Uprawnienia szczególne
z tytułu wykonywania zadań na stanowiskach laboratoryjnych
w warunkach szczególnie uciążliwych lub szkodliwych dla zdrowia:**

Członkowie korpusu służby cywilnej – nie przysługują;

Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji

Urzędy, w których występują stanowiska laboratoryjne (w policji i w straży granicznej)

- ✓ w policji: **Komenda Stołeczna Policji**
Komendy wojewódzkie Policji

Liczba stanowisk laboratoryjnych:

Komendy wojewódzkie policji, komenda stołeczna policji

ogółem	w tym stanowiska laboratoryjne, na których zadania wykonywane są w warunkach szczególnie uciążliwych lub szkodliwych dla zdrowia
<p>1 085 – razem, z tego:</p> <p>193 – korpus służby cywilnej 828 – funkcjonariusze policji 64 – pracownicy niemnożnikowi</p>	<p>245 – razem, z tego:</p> <p>46 – korpus służby cywilnej 193 – funkcjonariusze policji 6 – pracownicy niemnożnikowi</p> <p><i>Zadania w warunkach szczególnie uciążliwych lub szkodliwych dla zdrowia są wykonywane w 11 KWP i KSP (dotyczy wszystkich statusów zatrudnienia)</i></p>

Przykładowe zadania na stanowiskach laboratoryjnych:

- ✓ badania chemiczne, daktyloskopijne, mechanoskopijne, traseologiczne, osmologiczne;
- ✓ oględziny miejsc zdarzeń, badania genetyczne ze śladów biologicznych - krwi, nasienia, naskórka, wydzielin i wydalin; pobieranie materiału od podejrzanych,
- ✓ badania środków odurzających, psychotropowych i prekursorów,
- ✓ badania, magazynowanie, konserwowanie broni i amunicji, przestrzeliwanie broni, odstrzeliwanie amunicji,
- ✓ odsłuchiwanie nagrań zakłóconych;

Przykładowe warunki szczególnie uciążliwe lub szkodliwe dla zdrowia występujące na stanowiskach laboratoryjnych:

- ✓ narażenie na działanie materiałów czynnych biologicznie,
- ✓ narażenie na działanie substancji chemicznych, ich mieszanin czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym lub mutagennym,
- ✓ narażenie na hałas,
- ✓ praca w warunkach narażenia na oddziaływanie materiałów wybuchowych broni, amunicji,
- ✓ zatrudnienie w pomieszczeniach pozbawionych stałego, naturalnego oświetlenia lub celowo przyciemnionych, w których ze względów technologicznych lub ze względu na rodzaj wykonywanej służby jest stosowane wyłącznie sztuczne oświetlenie.

Uprawnienia szczególne

z tytułu wykonywania zadań na stanowiskach laboratoryjnych w warunkach szczególnie uciążliwych lub szkodliwych dla zdrowia:

Członkowie korpusu służby cywilnej i pracownicy niemnożnikowi – **nie przysługują**, Funkcjonariusze Policji – **przysługują**. Rodzaj i wymiar uprawnień określa rozporządzenie MSW w sprawie urlopów policjantów. Policjantom, którzy pełnią służbę w warunkach szczególnie uciążliwych lub szkodliwych dla zdrowia, przysługuje coroczny płatny urlop dodatkowy w wymiarze: 5, 9 lub 13 dni roboczych w zależności od charakteru tych warunków.

Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji (c.d.)

Urzędy, w których występują stanowiska laboratoryjne (w Policji i w Straży Granicznej)

- ✓ w Straży Granicznej: **Komenda Główna Straży Granicznej**

Liczba stanowisk laboratoryjnych:

ogółem	w tym stanowiska laboratoryjne, na których zadania wykonywane są w warunkach szczególnie uciążliwych lub szkodliwych dla zdrowia
12 – funkcjonariusze Straży Granicznej	12 – funkcjonariusze Straży Granicznej

Przykładowe zadania na stanowiskach laboratoryjnych:

- ✓ badania substancji psychotropowych i środków odurzających, prekursorów, alkoholu i nieznanymi substancji,
- ✓ oględziny miejsc nielegalnych produkcji narkotyków naturalnych, syntetycznych i ich prekursorów,
- ✓ praca z substancjami szkodliwymi,
- ✓ praca z urządzeniami analitycznymi emitującymi promieniowanie;

Przykładowe warunki szczególnie uciążliwe lub szkodliwe dla zdrowia występujące na stanowiskach laboratoryjnych:

- ✓ narażenie na działanie substancji toksycznych nie kumulujących się w organizmie,
- ✓ nieprzyjemny zapach substancji przetrzymywanych w szafach pancernych,
- ✓ narażenie na działanie czynników biologicznych pochodzących z kontaktu z materiałem dowodowym,
- ✓ narażenie na działanie promieniowania ultrafioletowego oraz podczerwonego z urządzeń do kontroli;
- ✓ narażenie na działanie czynników fizycznych (hałas)

Uprawnienia szczególne z tytułu wykonywania zadań na stanowiskach laboratoryjnych w warunkach szczególnie uciążliwych lub szkodliwych dla zdrowia:

Funkcjonariusze Straży Granicznej - **przysługują**. Rodzaj i wymiar uprawnień szczególnych z tytułu pracy w tych warunkach określa rozporządzenie MSWiA w sprawie urlopów funkcjonariuszy Straży Granicznej. Funkcjonariuszom Straży Granicznej, którzy pełnią służbę w warunkach szczególnie uciążliwych lub szkodliwych dla zdrowia przysługuje coroczny płatny urlop dodatkowy w wymiarze: 5, 7, 10 lub 15 dni kalendarzowych w zależności od stopnia szkodliwości.

Minister Środowiska

Urzędy, w których występują stanowiska laboratoryjne:

- ✓ w Inspekcji Ochrony Środowiska
Główny Inspektorat Ochrony Środowiska
(Krajowe Laboratorium Referencyjne i Wzorcujące w GIOŚ)

Liczba stanowisk laboratoryjnych:

ogółem	w tym stanowiska laboratoryjne, na których zadania wykonywane są w warunkach szczególnie uciążliwych lub szkodliwych dla zdrowia
3 – korpus służby cywilnej	nie występują

Przykładowe zadania na stanowiskach laboratoryjnych:

- ✓ prowadzenie badań biegłości i porównań międzylaboratoryjnych,
- ✓ kalibracje, wzorcowania, sprawdzenia urządzeń do pomiarów zanieczyszczeń powietrza,
- ✓ badanie stanu zanieczyszczenia powietrza,
- ✓ audyty na stacjach monitoringowych;

Przykładowe warunki szczególnie uciążliwe lub szkodliwe dla zdrowia występujące na stanowiskach laboratoryjnych:

Nie wykazano stanowisk, na których zadania są wykonywane w warunkach szczególnie uciążliwych lub szkodliwych dla zdrowia

Uprawnienia szczególne z tytułu wykonywania zadań na stanowiskach laboratoryjnych w warunkach szczególnie uciążliwych lub szkodliwych dla zdrowia:

Nie wykazano stanowisk, na których zadania są wykonywane w warunkach szczególnie uciążliwych lub szkodliwych dla zdrowia.

Minister Środowiska – c.d.**Urzędy, w których występują stanowiska laboratoryjne:**

✓ w Inspekcji Ochrony Środowiska

Wojewódzkie Inspektoraty Ochrony Środowiska (16)
(Laboratoria WIOŚ)**Liczba stanowisk laboratoryjnych:**

ogółem	w tym stanowiska laboratoryjne, na których zadania wykonywane są w warunkach szczególnie uciążliwych lub szkodliwych dla zdrowia
668 – razem z tego:	241 – razem, z tego:
631 – korpus służby cywilnej	238 – korpus służby cywilnej
37 – pracownicy niemożnikowi	3 – pracownicy niemożnikowi

Przykładowe zadania na stanowiskach laboratoryjnych:

- ✓ pobieranie próbek wód powierzchniowych ścieków, gleb, odpadów
- ✓ analizy fizykochemiczne i chemiczne próbek środowiskowych wykonywane metodami klasycznymi, spektroskopowymi, spektrofotometrycznymi, chromatograficznymi, przygotowanie roztworów, ekstrakcja rozpuszczalnikami organicznymi
- ✓ pobieranie prób biologicznych z rzek i zbiorników, segregowanie, konserwowanie materiału biologicznego za pomocą alkoholu etylowego, przygotowanie preparatów i prowadzenie badań pod mikroskopem
- ✓ mikrobiologiczna analiza ilościowa i jakościowa bakterii w próbkach środowiskowych
- ✓ pomiaru hałasu emitowanego do środowiska, pomiary pól elektromagnetycznych, nadzór nad funkcjonowaniem sieci pomiarowej jakości powietrza (praca w terenie i laboratorium);

Przykładowe warunki szczególnie uciążliwe lub szkodliwe dla zdrowia występujące na stanowiskach laboratoryjnych:

- ✓ narażenie na działanie czynników chemicznych: substancje i preparaty chemiczne o działaniu rakotwórczym, mutagennym, żrącym, drażniącym, toksycznym, duszącym, uczulającym
- ✓ kontakt z materiałem potencjalnie biologicznie zakaźnym (bakterie, pasożyty, grzyby, wirusy) obecnym w ściekach, osadach ściekowych, glebie
- ✓ praca terenowa w trudnych warunkach (np. rzeki, jeziora, instalacje przemysłowe), z narażeniem na uciążliwe warunki pogodowe
- ✓ narażenie na hałas poprzez pracę aparatury pomiarowej, urządzeń ultradźwiękowych, sprzęzarek, obsługa urządzeń wysokociśnieniowych – sterylizatory parowe
- ✓ nieprzyjemny zapach próbek zawierających nieznanne substancje
- ✓ praca przy pomiarach na wysokości, w skrajnych warunkach termicznych, w porze nocnej, narażenie na promieniowanie elektromagnetyczne

**Uprawnienia szczególne
z tytułu wykonywania zadań na stanowiskach laboratoryjnych
w warunkach szczególnie uciążliwych lub szkodliwych dla zdrowia:**

Członkom korpusu służby cywilnej – **nie przysługują**,
Pracownikom niemożnikowym – **nie przysługują**;

Minister Zdrowia

Urzędy, w których występują stanowiska laboratoryjne:

- ✓ **wojewódzkie inspektoraty farmaceutyczne**
(Laboratoria Kontroli Jakości Leków)

Liczba stanowisk laboratoryjnych:

ogółem	w tym stanowiska laboratoryjne, na których zadania wykonywane są w warunkach szczególnie uciążliwych lub szkodliwych dla zdrowia
<p>42 – razem, z tego:</p> <p>36 – korpus służby cywilnej 6 – pracownicy niemnożnikowi</p>	<p>24 – korpus służby cywilnej</p> <p><i>Wykonywanie zadań w warunkach szczególnie uciążliwych lub szkodliwych dla zdrowia zostało wskazane w 5 z 8 Laboratoriów Kontroli Leków w wojewódzkich inspektoratach farmaceutycznych</i></p>

Przykładowe zadania na stanowiskach laboratoryjnych:

- ✓ badanie fizykochemiczne i mikrobiologiczne leków recepturowych i aptecznych pobranych podczas kontroli,
- ✓ badanie jakości wody oczyszczonej stosowanej do produkcji leków recepturowych i aptecznych i ze stacji dializ,
- ✓ badania fizykochemiczne i mikrobiologiczne surowców farmaceutycznych,
- ✓ kontrola czystości mikrobiologicznej środowiska pracy w procesie produkcji leków recepturowych i aptecznych.

Przykładowe warunki szczególnie uciążliwe lub szkodliwe dla zdrowia występujące na stanowiskach laboratoryjnych:

- ✓ kontakt z substancjami chemicznymi (rakovórcze, toksyczne, drażniące, uczulające, mutagenne, lotne, łatwopalne) i biologicznymi (bakterie i grzyby),
- ✓ praca w komorach z nawiewem laminarnym,
- ✓ promieniowanie UV,
- ✓ praca przy urządzeniach wysokociśnieniowych (sterylizacja parowa).

Uprawnienia szczególne z tytułu wykonywania zadań na stanowiskach laboratoryjnych w warunkach szczególnie uciążliwych lub szkodliwych dla zdrowia:

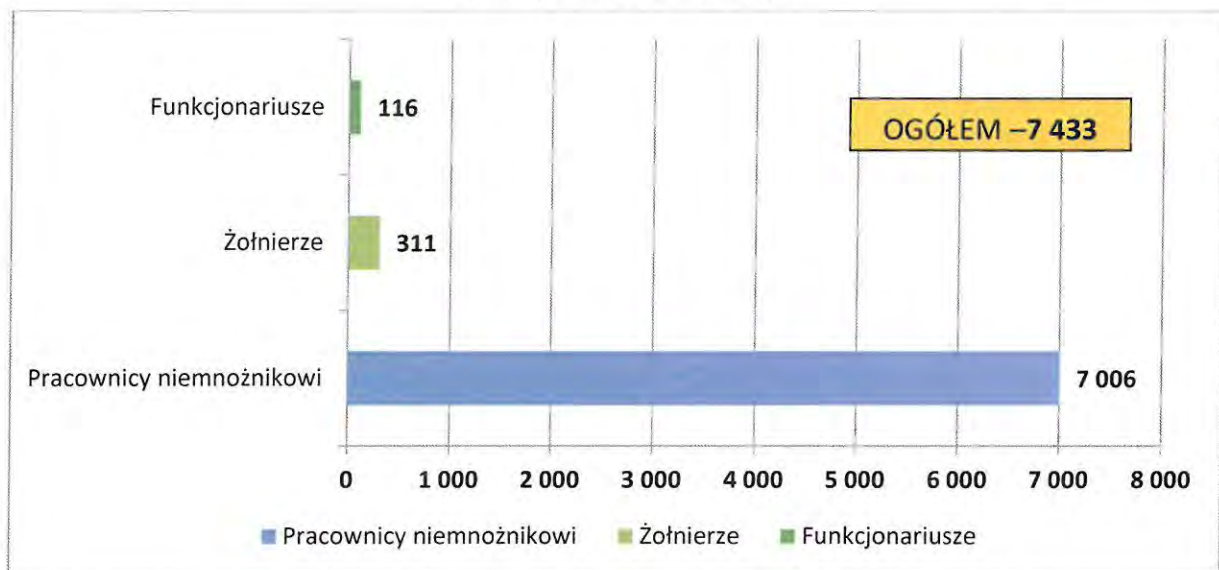
Członkowie korpusu służby cywilnej – nie przysługują.

3.4. Stanowiska laboratoryjne w jednostkach organizacyjnych, w których nie funkcjonuje służba cywilna

Spośród **7 433 stanowiska laboratoryjne** w jednostkach organizacyjnych, w których nie funkcjonuje służba cywilna:

- 7 006 stanowisk zajmują pracownicy nieobjęci mnożnikowym systemem wynagrodzeń,
- 311 stanowisk – żołnierze zawodowi,
- 116 stanowisk – funkcjonariusze (Policji, Służby Więziennej i Straży Granicznej).

Wykres 6. Stanowiska laboratoryjne w jednostkach, w których nie funkcjonuje służba cywilna w 2016 r. (według statusu zatrudnienia)



Największą grupę stanowisk laboratoryjnych, łącznie dla wskazanych statusów zatrudnienia (pracownicy nieobjęci mnożnikowym systemem wynagrodzeń, żołnierze i funkcjonariusze) odnotowano w urzędach/grupach urzędów podległych:

- Ministrowi Zdrowia – 5 092 stanowiska, z czego zdecydowaną większość w wojewódzkich i powiatowych stacjach sanitarno-epidemiologicznych oraz w instytutach badawczych,
- Ministrowi Obrony Narodowej – 1142 stanowisk (jednostki organizacyjne resortu obrony narodowej finansowane z budżetu MON, szpitale, przychodnie, Instytuty medyczne i ośrodki medycyny prewencyjnej).

Tabela 3. Stanowiska laboratoryjne w jednostkach, w których nie funkcjonuje służba cywilna w 2016 r. (według podległości ministrom, z uwzględnieniem statusu zatrudnienia)

Minister	Status zatrudnienia			
	pracownicy niemnożnikowi	żołnierze	funkcjonariusze	OGÓŁEM
Minister Edukacji Narodowej	8	0	0	8
Minister Energii	245	0	0	245
Minister Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej	82	0	0	82
Minister Infrastruktury	9	0	0	9
Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego	165	0	0	165
Minister Obrony Narodowej	831	311	0	1 142
Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi	336	0	0	336
Minister Przedsiębiorczości i Technologii	35	0	0	35
Minister Sportu i Turystyki	21	0	0	21
Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji	130	0	104	234
Minister Sprawiedliwości	51	0	12	63
Minister Środowiska	1	0	0	1
Minister Zdrowia	5 092	0	0	5 092
OGÓŁEM	7 006	311	116	7 433

W wyżej wymienionych jednostkach, uprawnienia z tytułu pracy na stanowiskach laboratoryjnych w warunkach szczególnie uciążliwych lub szkodliwych dla zdrowia przysługują przykładowo:

- **funkcjonariuszom Służby Więziennej**

Zgodnie ustawą o Służbie Więziennej²³, funkcjonariuszowi przysługuje płatny dodatkowy urlop wypoczynkowy w wymiarze do 13 dni rocznie, z tytułu pełnienia służby w warunkach szkodliwych dla zdrowia albo szczególnie uciążliwych;

- **żołnierzom zawodowym**

Na podstawie rozporządzenia Ministra Obrony Narodowej w sprawie dodatków do uposażenia zasadniczego żołnierzy zawodowych²⁴, żołnierzom zawodowym przysługują dodatki specjalne za pracę w warunkach szkodliwych dla zdrowia;

- **pracownikom cywilnym wojska**

Na mocy Ponadzakładowego Układu Zbiorowego Pracy²⁵, pracownikom wojska przysługuje dodatek za każdą godzinę pracy w warunkach szkodliwych dla zdrowia, szczególnie uciążliwych lub szczególnie niebezpiecznych, a w przypadku przekroczenia najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń tych czynników szkodliwych pracownikowi:

²³ Ustawa z dnia 9 kwietnia 2010 r. o Służbie Więziennej (Dz. U. z 2017 r. poz. 631, z późn. zm.)

²⁴ Rozporządzenie Ministra Obrony Narodowej z dnia 28 grudnia 2016 r. w sprawie dodatków do uposażenia zasadniczego żołnierzy zawodowych (Dz. U. poz.2296, z późn. zm.).

²⁵ Ponadzakładowy Układ Zbiorowy Pracy dla Pracowników Wojskowych Jednostek Organizacyjnych Sfery Budżetowej z dnia 8 czerwca 1998 r.

- udziela się dodatkowego urlopu wypoczynkowego, zwanego „dodatkowym urlopem”,
- skraca się czas pracy.

Na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie zasad wynagradzania pracowników niebędących członkami korpusu służby cywilnej zatrudnionych w urzędach administracji rządowej i pracowników innych jednostek²⁶, pracownikom wojska kierownik urzędu lub jednostki może przyznać dodatek specjalny ze względu na charakter pracy lub warunki wykonywania pracy.

- **pracownikom muzeów**

Na mocy zakładowych układów zbiorowych pracy oraz regulaminów pracy, pracownikom muzeów wykonującym zadania w warunkach szkodliwych dla zdrowia przysługuje sześciogodzinny dzień pracy;

- **pracownikom wojewódzkiej i powiatowej inspekcji sanitarno-epidemiologicznej**

Na mocy Ponadzakładowego Układu Zbiorowego Pracy²⁷, pracownikom stacji sanitarno-epidemiologicznych przysługuje skrócony czas pracy, który obowiązuje:

- wszystkich pracowników stacji sanitarno-epidemiologicznych (oprócz pracowników technicznych, obsługi i gospodarczych): 7 godz. i 35 min na dobę (przeciętnie 37 godz. i 55 min. tyg.);
- pracowników wykonujących czynności w narażeniu na promieniowanie jonizujące i niejonizujące: 5 godz. na dobę (przeciętnie 25 godz. tyg.);

Pracownikom Państwowej Inspekcji Sanitarnej wykonującym czynności kontrolne przysługuje dodatek specjalny do wynagrodzenia²⁸;

- **pracownikom Zakładu Unieszkodliwiania Odpadów Promieniotwórczych (ZUOP)**

Na mocy regulaminu pracy wszystkim pracownikom ZUOP przysługuje skrócony czas pracy (35 godzin tygodniowo) ze względu na pracę w warunkach narażenia na promieniowanie jonizujące.

²⁶ Rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie zasad wynagradzania pracowników niebędących członkami korpusu służby cywilnej zatrudnionych w urzędach administracji rządowej i pracowników innych jednostek.

²⁷ Ponadzakładowy Układ Zbiorowy dla pracowników stacji sanitarno-epidemiologicznych z dnia 28 sierpnia 2007 r.

²⁸ Ustawa z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz. U. z 2017 r. poz. 1261).

Wykres 7. Stanowiska laboratoryjne w jednostkach, w których nie funkcjonuje służba cywilna w 2016 r. (według statusów zatrudnienia, z uwzględnieniem warunków pracy dla zdrowia)

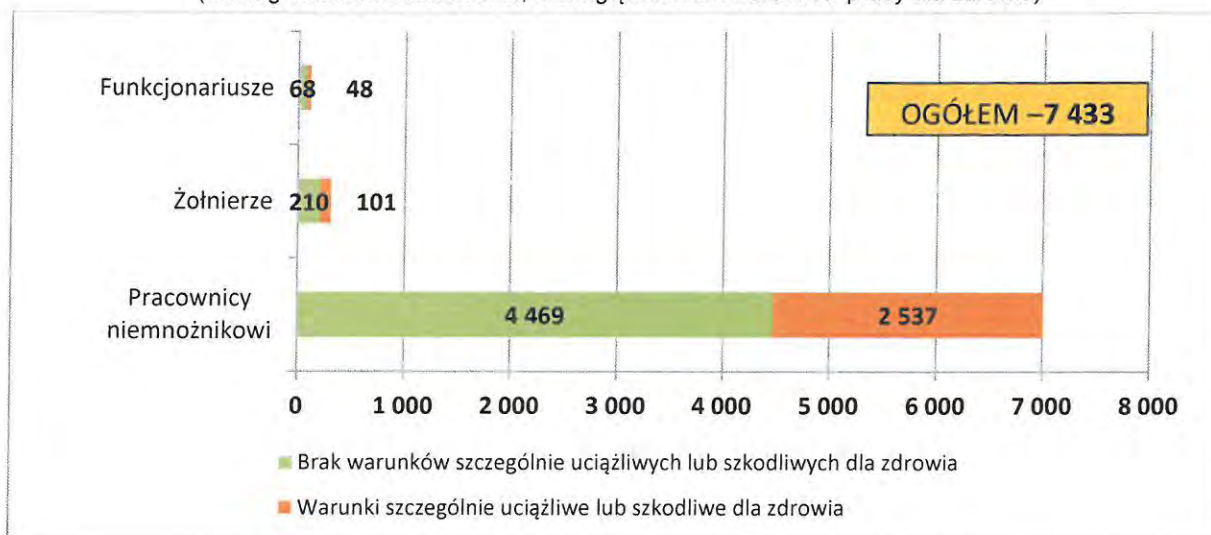


Tabela 4. Stanowiska laboratoryjne w jednostkach, w których nie funkcjonuje służba cywilna w 2016 r. (według podległości ministrom, z uwzględnieniem warunków pracy dla zdrowia)

Minister	Brak warunków szczególnie uciążliwych lub szkodliwych dla zdrowia	Warunki szczególnie uciążliwe lub szkodliwe dla zdrowia	OGÓŁEM
Minister Edukacji Narodowej	8	0	8
Minister Energii	105	140	245
Minister Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej	82	0	82
Minister Infrastruktury	9	0	9
Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego	21	144	165
Minister Obrony Narodowej	812	330	1 142
Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi	336	0	336
Minister Przedsiębiorczości i Technologii	35	0	35
Minister Sportu i Turystyki	5	16	21
Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji	167	67	234
Minister Sprawiedliwości	50	13	63
Minister Środowiska	1	0	1
Minister Zdrowia	3 116	1 976	5 092
OGÓŁEM	4 747	2 686	7 433

W załączniku przedstawiono szczegółową informację dotyczącą stanowisk laboratoryjnych w ww. jednostkach, ze szczególnym uwzględnieniem stanowisk, na których z tytułu wykonywania pracy w warunkach szczególnie uciążliwych lub szkodliwych dla zdrowia przysługują uprawnienia szczególne.



Informacja dotycząca stanowisk laboratoryjnych w jednostkach organizacyjnych podległych lub nadzorowanych przez ministrów, w których nie funkcjonuje służba cywilna (2016 r.)

Minister nadzorujący określenie jednostki organizacyjnej/urzędu	Stanowiska laboratoryjne ogółem ¹	Stanowiska laboratoryjne, na których zadania są wykonywane w warunkach szczególnie uciążliwych lub szkodliwych dla zdrowia	Przykładowe zadania na stanowiskach laboratoryjnych w tym wykonywane w warunkach szczególnie uciążliwych lub szkodliwych dla zdrowia	Uprawnienia szczególne przysługujące z tytułu wykonywania zadań na stanowiskach laboratoryjnych w warunkach szczególnie uciążliwych lub szkodliwych dla zdrowia
Minister Edukacji Narodowej Centrum Nauki Kopernik w Warszawie (nadzorowane przez Miasto st. Warszawa, MNISW, MEN)	8	-	<ul style="list-style-type: none"> Opracowywanie scenariuszy zajęć z zakresu robotyki, fizyki, chemii i biologii; Laboratoria w CNK są laboratoriami edukacyjnymi. Praca nie jest wykonywana w warunkach szczególnie uciążliwych lub szkodliwych dla zdrowia. 	-
Minister Energii Instytut Chemii i Techniki Jądrowej w Warszawie	95	46	<ul style="list-style-type: none"> Prowadzenie badań naukowych i prac rozwojowych w zakresie: <ul style="list-style-type: none"> chemii i fizyki radiacyjnej, radiochemii, chemii radiopierwiastków i efektów izotopowych, chemii analitycznej i analizy aktywacyjnej, chemicznych metod rozdzielczych, jądrowej inżynierii chemicznej, radiobiologii i ochrony zdrowia przed promieniowaniem, elektroniki jądrowej, zastosowania techniki radiacyjnej i metod izotopowych w przemyśle, rolnictwie, medycynie i ochronie środowiska, badani strukturalnych materiałów. 	Praca w kategorii B narażenia na promieniowanie jonizujące: skrócony czas pracy (35 godz./tyg.). Liczba osób uprawnionych - 103 (uprawnienia nabyte). Skrócony czas pracy obejmuje m.in. pracowników zatrudnionych na stanowiskach innych niż laboratoryjne. Pracownikom Instytutu narażonym na promieniowanie jonizujące podczas pracy w pracowniach klasy II i III lub ze źródłami otwartymi o aktywnościach odpowiadających klasie II i III pracowni przysługuje dodatek wypłacany miesięcznie w wysokości 5 lub 3 %. Podstawa prawna: załącznik nr 3 do Zakładowego Układu Zbiorowego Pracy Pracowników Instytutu Chemii i Techniki Jądrowej zawartego w dniu 26 lutego 2013 r.

¹ Zebrane informacje o stanie zatrudnienia na stanowiskach laboratoryjnych odnoszą się do 2016 r.

Minister nadzorujący określenie jednostki organizacyjnej/urzędu	Stanowiska laboratoryjne ogółem ¹	Stanowiska laboratoryjne, na których zadania są wykonywane w warunkach szczególnie uciążliwych lub szkodliwych dla zdrowia	Przykładowe zadania na stanowiskach laboratoryjnych w tym wykonywane w warunkach szczególnie uciążliwych lub szkodliwych dla zdrowia	Uprawnienia szczególne przysługujące z tytułu wykonywania zadań na stanowiskach laboratoryjnych w warunkach szczególnie uciążliwych lub szkodliwych dla zdrowia
Minister Energii Narodowe Centrum Badań Jądrowych w Otwocku-Świerku	112	56	<ul style="list-style-type: none"> • Praca w warunkach narażenia na promieniowanie jonizujące, • Kontakt z substancjami chemicznymi o działaniu rakotwórczym, mutagennym, toksycznym oraz materiałem biologicznym. • Praca z czynnikami szkodliwymi pod dyktando, pracownicy zaopatrzeni w środki ochrony indywidualnej. • Badania w dziedzinie fuzji jądrowej: badania emisji impulsowego promieniowania korpuskularnego, rentgenowskiego i widzialnego emitowanego z urządzenia Plazma-Focus • Testowanie komór jonizacyjnych i obsługa akceleratorów • Badania materiałów przy użyciu akceleratorów • Badania oraz produkcja i ekspedycja radiofarmaceutyków • Badania własności mechanicznych napromienionych materiałów • Mikroskopowe badania strukturalne napromienionych materiałów • Wzorcowanie aparatury dozymetrycznej, • Dozymetria promieniowania jonizującego <ul style="list-style-type: none"> – pomiary spektrometryczne, – badania radiochemiczne ludzi i środowiska, – dozymetria promieniowania mieszanego 	Praca w kategorii A narażenia na promieniowanie jonizujące: skrócony czas pracy do 35 godz./tyg.
Minister Energii Zakład Unieszkodliwiania Odpadów Promieniotwórczych - Przedsiębiorstwo Państwowe (ZUOP)	38	38	<ul style="list-style-type: none"> • Analiza chemiczna i radiochemiczna jakości wody pochodzącej z przechowalników wypalonego paliwa jądrowego: <ul style="list-style-type: none"> – pomiary spektrometryczne – pomiary pH i przewodności wody • Przetwarzanie odpadów promieniotwórczych: 	Praca w kategorii A narażenia na promieniowanie jonizujące: skrócony czas pracy (35 godz./tyg.).

Minister nadzorujący określenie jednostki organizacyjnej/urzędu	Stanowiska laboratoryjne ogółem ¹	Stanowiska laboratoryjne, na których zadania są wykonywane w warunkach szczególnie uciążliwych lub szkodliwych dla zdrowia	Przykładowe zadania na stanowiskach laboratoryjnych w tym wykonywane w warunkach szczególnie uciążliwych lub szkodliwych dla zdrowia	Uprawnienia szczególne przysługujące z tytułu wykonywania zadań na stanowiskach laboratoryjnych w warunkach szczególnie uciążliwych lub szkodliwych dla zdrowia
			<ul style="list-style-type: none"> - analiza chemiczna i radiochemiczna odpadów promieniotwórczych przed procesem przetwarzania - analiza jakościowa odpadów promieniotwórczych po przetworzeniu • Przechowywanie i składowanie odpadów promieniotwórczych: - radiochemiczna analiza próbek środowiskowych z terenu i otoczenia Krajowego Składowiska Odpadów Promieniotwórczych - radiochemiczna analiza próbek środowiskowych z terenu i otoczenia obiektów technologicznych ZUOP w Otwocku • Kontrola odpadów promieniotwórczych przygotowanych do przechowywania lub składowania (analiza spektrometryczna) - pomiar skażeń promieniotwórczych - pomiar mocy dawki promieniowania gamma • Pomiar środowiskowe na stanowiskach pracy • Prace związane z przetłokaniem zużytych zamkniętych źródeł promieniotwórczych wykonywane w pracowni izotopowej klasy Z • Prowadzenie analiz i badań w pracowniach izotopowych klasy III. 	
Minister Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej Instytut Rybactwa Śródlądowego im. Stanisława Sakowicza w Olsztynie	28	-		-

Minister nadzorujący określenie jednostki organizacyjnej/urzędu	Stanowiska laboratoryjne ogółem	Stanowiska laboratoryjne, na których zadania są wykonywane w warunkach szczególnie uciążliwych lub szkodliwych dla zdrowia	Przykładowe zadania na stanowiskach laboratoryjnych w tym wykonywane w warunkach szczególnie uciążliwych lub szkodliwych dla zdrowia	Uprawnienia szczególne przysługujące z tytułu wykonywania zadań na stanowiskach laboratoryjnych w warunkach szczególnie uciążliwych lub szkodliwych dla zdrowia
Minister Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej Morski Instytut Rybacki – Państwowy Instytut Badawczy w Gdyni	11	-	-	-
Minister Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej Instytut Morski w Gdańsku	43	-	-	-
Minister Infrastruktury Transportowy Dozór Techniczny	9	-	Wykonywanie badań niszczących i nieniszczących: - badania niszczące (próby udarowości, rozciąganie, zginanie), - badania nieniszczące (wizualne, magnetyczno-proszkowe, penetracyjne, ultradźwiękowe).	-
Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego narodowe instytucje kultury	165	144	<ul style="list-style-type: none"> • Konserwacja zabytków • Badania analityczne zabytków • Oczyszczanie obiektów za pomocą rozpuszczalników selektywne złocone elektrolityczne (cyjanozłocin) • impregnacja obiektów żywicami w rozpuszczalnikach aromatycznych i ketonowych, werniksowanie obiektów żywicami w aerozolu, uzupełnianie obiektów żywicami poliestrowymi, usuwanie wtórnych warstw na zabytkach (np. przemalowań) • Elektrochemiczne usuwanie korozji • Dezynfekcja obiektów papierowych, tkanin i skór. 	Pracownikom instytucji kultury może zostać przyznany dotatek specjalny m.in. z tytułu specyfiki i poziomu uciążliwości warunków, w jakich świadczona jest praca – podstawa prawna: rozporządzenie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 3 października 2012 r. w sprawie wynagradzania pracowników instytucji kultury (Dz. U. poz. 1105); Pracownikom muzeów zatrudnionym na stanowiskach, na których wykonywane są zadania w warunkach szkodliwych dla zdrowia, w przypadku przekroczenia najwyższych dopuszczalnych stężeń (NDS), przysługuje skrócony czas pracy (np. norma dzienna w wymiarze 6 lub 7 godzin) – podstawa prawna: Zakładowe Układy Zbiorowe Pracy oraz Regulaminy Pracy. W Zakładowych Układach Zbiorowych Pracy zostały przewidziane (ew. mogą zostać przewidziane) również inne sposoby rekompensaty wykonywania pracy w warunkach szczególnie uciążliwych lub szkodliwych dla zdrowia, np. pracownikom zatrudnionym na terenie Muzeum Auschwitz w związku ze stałą stycznością z relikwiami martyrologii przysługuje dotatek za szczególnie trudne warunki pracy w wysokości 20% wynagrodzenia zasadniczego – podstawa

Minister nadzorujący określenie jednostki organizacyjnej/urzędu	Stanowiska laboratoryjne ogółem	Stanowiska laboratoryjne na których zadania są wykonywane w warunkach szczególnie uciążliwych lub szkodliwych dla zdrowia	Przykładowe zadania na stanowiskach laboratoryjnych w tym wykonywane w warunkach szczególnie uciążliwych lub szkodliwych dla zdrowia	Uprawnienia szczególne przysługujące z tytułu wykonywania zadań na stanowiskach laboratoryjnych w warunkach szczególnie uciążliwych lub szkodliwych dla zdrowia
<p>Minister Obrony Narodowej</p> <p>Jednostki organizacyjne resortu obrony narodowej finansowane z budżetu MON</p>	<p>667 - razem, z tego:</p> <p>285 - żołnierze zawodowi</p> <p>382 - pracownicy wojska</p>	<p>229 - razem, z tego:</p> <p>75 - żołnierze zawodowi</p> <p>154 - pracownicy wojska</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Pomiar czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy (promieniowanie elektromagnetyczne, substancje chemiczne, pyły, mikroklimat, hałas i drgania), • Badania właściwości fizykochemicznych paliw ciekłych, olejów i smarów, • Analiza laboratoryjna w zakresie fizykochemicznym i mikrobiologicznym produktów żywnościowych, wody i ścieków, • Badania materiału biologicznego, • Badania sprzętu ochrony przed skażeniami, • Kontrola jakości paliw, materiałów pędnych i smarów, • Badania amunicji, materiałów wybuchowych i środków chemicznych, • Kalibracja przyrządów dozymetrycznych. • Kalibracja/sprawdzenie przyrządów pomiarowych odpowiednich grup metrologicznych zgodnie z instrukcjami metrologicznymi, przepisami oraz normami. <p>Podczas kalibracji przyrządów pomiarowych występują następujące zagrożenia:</p> <ul style="list-style-type: none"> - promieniowanie jonizujące, - narażenia na działanie substancji i czynników - o działaniu rakotwórczym i prawdopodobnym działaniu rakotwórczym, - promieniowanie laserowe, - hałas, - warunki klimatyczne (podwyższona temperatura ze względów technologicznych). <ul style="list-style-type: none"> • Badania diagnostyczne środków mineralno-zaporowych, środków i materiałów skażonych biologicznie, chemicznie lub promieniotwórczo, 	<p>prawna: Zakładowy Układ Zbiorowy Pracy dla Pracowników Państwowego Muzeum Auschwitz-Birkenau w Oświęcimiu.</p> <p>1. Pracownikowi wojska przysługuje dodatek za każdą godzinę pracy w warunkach szkodliwych dla zdrowia, szczególnie uciążliwych lub szczególnie niebezpiecznych, a w przypadku przekroczenia najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń tych czynników szkodliwych pracownikowi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - udziela się dodatkowego urlopu wypoczynkowego, zwanego dalej „dodatkowym urlopem”, - skracca się czas pracy. <p>Podstawa prawna: Ponadzakładowy Układ Zbiorowy Pracy dla Pracowników Wojskowych Jednostek Organizacyjnych Sfery Budżetowej z dnia 8 czerwca 1998 r.</p> <p>2. Ze względu na charakter pracy lub warunki wykonywania pracy kierownik urzędu lub jednostki może przyznać pracownikowi dodatek specjalny.</p> <p>Podstawa prawna: § 6 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 2 lutego 2010 r. w sprawie zasad wynagradzania pracowników niebędących członkami korpusu służby cywilnej zatrudnionych w urzędach administracji rządowej i pracowników innych jednostek (Dz. U. Nr 27, poz. 134, z późn. zm.).</p> <p>Żołnierzom zawodowym pełniącym służbę w warunkach szkodliwych dla zdrowia lub uciążliwych, przysługuje miesięczny dodatek specjalny ustalony przy zastosowaniu mnożników kwoty bazowej:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) przy pierwszym stopniu szkodliwości lub uciążliwości - 0,05; 2) przy drugim stopniu szkodliwości lub uciążliwości - 0,06; 3) przy trzecim stopniu szkodliwości lub uciążliwości - 0,08; 4) przy czwartym stopniu szkodliwości lub uciążliwości - 0,12. <p>Podstawa prawna: rozporządzenie Ministra Obrony Narodowej z dnia 19 listopada 2014 r. w sprawie dodatków do uposażenia zasadniczego żołnierzy zawodowych (Dz. U., poz. 1618, z późn. zm.).</p>

Minister nadzorujący określenie jednostki organizacyjnej/urzędu	Stanowiska laboratoryjne ogółem	Stanowiska laboratoryjne, na których zadania są wykonywane w warunkach szczególnie uciążliwych lub szkodliwych dla zdrowia	Przykładowe zadania na stanowiskach laboratoryjnych w tym wykonywane w warunkach szczególnie uciążliwych lub szkodliwych dla zdrowia	Uprawnienia szczególne przysługujące z tytułu wykonywania zadań na stanowiskach laboratoryjnych w warunkach szczególnie uciążliwych lub szkodliwych dla zdrowia
Minister Obrony Narodowej szpitale, przychodnie, Instytuty medyczne i Ośrodki Medycyny Prewencyjnej (33)	475 - razem, z tego: 26 - żołnierze zawodowi 449 - pracownicy wojska	101 - razem, z tego: 26 - żołnierze zawodowi 75 - pracownicy wojska	<p>indywidualnych środków ochrony (skóry i dróg oddechowych), materiałów i sprzętu ochrony przed skażeniami,</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zabezpieczenie ćwiczeń przed bojowymi środkami trującymi i substancjami promieniotwórczymi, • Badania organoleptyczne, fizykochemiczne, kalorymetryczne, sensoryczne materiałów wybuchowych i środków zapalających, żywności, wody i ścieków, • Badania poligonowe bojowych środków chemicznych, • Niszczenie niewypałów, niewybuchów, pozostałości powstałych podczas badań diagnostycznych, • Narazenie na działanie substancji o działaniu mutagennym i rakotwórczym oraz wybuchowych, łatwopalnych i samozapalnych, • Praca w miejscach, gdzie występują przekroczenia dopuszczalnych norm czynników szkodliwych i uciążliwych dla zdrowia (natężenia pól, promieniowania elektromagnetycznego, pyłów, mikroklimatu, hałasu i drgań, bojowych czynników biologicznych i chemicznych) 	
			<ul style="list-style-type: none"> • Badania mikrobiologiczne, biochemiczne, hematologiczne, serologiczne, koagulologiczne, wirusologiczne i parazytologiczne materiału pochodzącego od ludzi i zwierząt, • Pomiary czynników szkodliwych i uciążliwych dla zdrowia (natężenia pól i promieniowania elektromagnetycznego, pyłów, mikroklimatu, oświetlenia, hałasu i drgań o działaniu ogólnym, czynników chemicznych i stężenia tlenu węgla), • Badania fizykochemiczne, mikrobiologiczne i organoleptyczne żywności i wody. • Praca wykonywana w warunkach: <ul style="list-style-type: none"> – narazenia na działanie substancji i czynników o działaniu zakaźnym, rakotwórczym lub chorobotwórczym, 	j.w.

Minister nadzorujący określenie jednostki organizacyjnej/urzędu	Stanowiska laboratoryjne ogółem ¹	Stanowiska laboratoryjne, na których zadania są wykonywane w warunkach szczególnie uciążliwych lub szkodliwych dla zdrowia	Przykładowe zadania na stanowiskach laboratoryjnych w tym wykonywane w warunkach szczególnie uciążliwych lub szkodliwych dla zdrowia	Uprawnienia szczególne przysługujące z tytułu wykonywania zadań na stanowiskach laboratoryjnych w warunkach szczególnie uciążliwych lub szkodliwych dla zdrowia
Minister Przedsiębiorczości i Technologii Urząd Dozoru Technicznego (Centralne Laboratorium Dozoru Technicznego)	35	-	<ul style="list-style-type: none"> - występowania przekroczenia dopuszczalnych norm czynników szkodliwych i uciążliwych dla zdrowia (natężenia pól i promieniowania elektromagnetycznego, pyłów, mikroklimatu, oświetlenia, hałasu i drgań o działaniu ogólnym, czynników chemicznych i stężenia tlenu węgla). • Badania niszczące i nieniszczące • Badania elektryczne i kompatybilności elektromagnetycznej • Badania mechaniczne • Badania chemiczne • Wzorcowanie przyrządów pomiarowych. 	-
Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi Okręgowe Stacje Chemiczno- Rolnicze	229	-	<p>Analizy fizyczne, fizykochemiczne i chemiczne:</p> <ul style="list-style-type: none"> • gleb mineralnych oraz organicznych, • gleb, podłoży ogrodniczych, pożywek i wody, • materiału roślinnego i pasz, nawozów naturalnych, organicznych, organiczno-mineralnych, mineralnych, • osadów ściekowych; 	-
Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi Krajowe Centrum Hodowli Zwierząt	11	-	<p>Rodzaje badań:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zawartość tłuszczu w mleku, • zawartość białka w mleku, • zawartość suchej masy w mleku, • zawartość laktozy w mleku, • poziom mocznika w mleku, • punkt zamarzania w mleku, • ogólna liczba drobnoustrojów w mleku, • liczba komórek somatycznych, • oznaczenie antybiotyków i substancji hamujących w mleku. 	-

Minister nadzorujący określenie jednostki organizacyjnej/jurzędu	Stanowiska laboratoryjne ogółem ¹	Stanowiska laboratoryjne, na których zadania są wykonywane w warunkach szczególnie uciążliwych lub szkodliwych dla zdrowia	Przykładowe zadania na stanowiskach laboratoryjnych w tym wykonywane w warunkach szczególnie uciążliwych lub szkodliwych dla zdrowia	Uprawnienia szczególnie przysługujące z tytułu wykonywania zadań na stanowiskach laboratoryjnych w warunkach szczególnie uciążliwych lub szkodliwych dla zdrowia
Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi Centrum Doradztwa Rolniczego	1	-	<ul style="list-style-type: none"> • badanie gleby: rolniczej, sadowniczej i ogrodniczej 	-
Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi Centralny Ośrodek Badania Odmian Roślin Uprawnych	16	-	<ul style="list-style-type: none"> • oznaczenie zawartości substancji energetycznych, potencjalnie energetycznych oraz szkodliwych w badanych odmianach roślin, • badanie wartości wyplekowej odmian pszenicy i pszenżyta, • badanie wartości browarnej odmian jęczmienia. Laboratoria kultur in vitro:	-
Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi Agencja Nieruchomości Rolnych, Spółki Hodowli Roślin (8)	63	-	<ul style="list-style-type: none"> • przygotowywanie pożywek (nanoszenie suchej masy, pomiar pH, rozlewanie, sterylizacja pożywki w autoklawie), • przygotowywanie materiału roślinnego (przycinanie roślin, mycie, sadzenie), • przygotowywanie komory wyszczepień (mycie, odkazanie, sterylizacja UV), • praca w komorze wyszczepień (sterylizacja roztworem alkoholu, wykładanie fragmentów roślin na pożywkę), • umieszczanie pożywek w ciepłarniach (ręczne przenoszenie pożywek z roślinami do komór termicznych); Analizy chemiczne:	-
Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi Lubelski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Końskowoli Zespół Doradztwa Rolniczego w Zamościu z/s w Sitnie	4	-	<ul style="list-style-type: none"> • badanie gleb mineralnych i organicznych, • badanie podłoży ogrodniczych, pożywek i wody, • badanie wapna nawozowego. 	-

Minister nadzorujący określenie jednostki organizacyjnej/urzędu	Stanowiska laboratoryjne ogółem ¹	Stanowiska laboratoryjne, na których zadania są wykonywane w warunkach szczególnie uciążliwych lub szkodliwych dla zdrowia	Przykładowe zadania na stanowiskach laboratoryjnych w tym wykonywane w warunkach szczególnie uciążliwych lub szkodliwych dla zdrowia	Uprawnienia szczególne przysługujące z tytułu wykonywania zadań na stanowiskach laboratoryjnych w warunkach szczególnie uciążliwych lub szkodliwych dla zdrowia
Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi Lubuski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Kalsku	3	-	Analizy fizyczne, fizykochemiczne i chemiczne: <ul style="list-style-type: none"> • gleb mineralnych oraz organicznych, • nawozów sztucznych i naturalnych, odpadów z biogazowni i gorzelnii, • materiału roślinnego: zbóż, mieszanek paszowych. 	-
Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi Opolski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Łosiewie	3	-	<ul style="list-style-type: none"> • Badanie gleby rolniczej • Badanie materiału roślinnego i pasz (pod kątem wartości pokarmowej) • Badanie zbóż (wartość technologiczna). 	-
Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi Podkarpacki Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Boguchwale	2	-	<ul style="list-style-type: none"> • Oznaczenie składników pokarmowych w trawach łąk i pastwisk oraz sianie, kiszonkach • Oznaczenie jakości i ilości glutenu w ziarnach pszenicy • Oznaczenie zanieczyszczeń w materiale siewnym • Analiza azotu w zielonkach zbóż • Zdolność kiełkowania • Oznaczenie azotanów w owocach i warzywach • Oznaczenie cukru w burakach cukrowych. 	-
Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi Świętokrzyski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Modliszewicach Oddział w Sandomierzu „Centrum Ogrodnicze”-Laboratorium	4	-	<ul style="list-style-type: none"> • Laboratoryjne badanie gleb w celu określenia pH, przyswajalnych form fosforu, potasu, magnezu • Laboratoryjne badanie gleb i podłoży ogrodniczych w celu określenia pH, zasolenia, azotu azotanowego, przyswajalnych form fosforu, potasu, magnezu i wapnia • Badania roślin i materiału roślinnego w celu wykrycia i identyfikacji organizmów szkodliwych dla roślin • Identyfikacja niedoboru lub nadmiaru makro- i mikroelementów występujących na roślinach. 	-

Minister nadzorujący określenie jednostki organizacyjnej/urzędu	Stanowiska laboratoryjne ogółem	Stanowiska laboratoryjne, na których zadania są wykonywane w warunkach szczególnie uciążliwych lub szkodliwych dla zdrowia	Przykładowe zadania na stanowiskach laboratoryjnych w tym wykonywane w warunkach szczególnie uciążliwych lub szkodliwych dla zdrowia	Uprawnienia szczególne przysługujące z tytułu wykonywania zadań na stanowiskach laboratoryjnych w warunkach szczególnie uciążliwych lub szkodliwych dla zdrowia
Minister Sportu i Turystyki Instytut Sportu – Państwowy Instytut Badawczy	21	16	<ul style="list-style-type: none"> • Pobieranie materiału biologicznego • przeprowadzanie analiz biochemicznych • przeprowadzenie analiz wykrywania substancji zabronionych, zgodnie z listą WADA, we krwi i moczu w trakcie których są używane substancje chemiczne szczególnie szkodliwe dla zdrowia o działaniu rakotwórczym (akrylamy, jodek metylu) i mutagennym • Zagrożenia biologiczne (krew; odpady medyczne; odpady specyficzne) • Zagrożenia chemiczne (chemikalia - odczynniki chemiczne, środki odkażające) • Zagrożenia fizyczne: mechaniczne (zakłucia, przekłucia, otarcia, skałeczenia) • Oparzenia chemiczne; • Obciążenia psychiczne - ryzyko, związane z kontaktem z materiałem potencjalnie zakaźnym i chemikaliami niebezpiecznymi, praca z materiałem zakaźnym w otwartych systemach analitycznych • Badania z zakresu genetyki, toksykologii, mikrośladów, daktyloskopii i antropologii 	-
Minister Sprawiedliwości Zakłady karne i areszty śledcze	13 - razem, z tego: 12 - funkcjonariusze 1 - pracownicy cywilni	13 - razem, z tego: 12 – funkcjonariusze 1 - pracownicy cywilni	<ul style="list-style-type: none"> • Zagrożenia biologiczne (krew; odpady medyczne; odpady specyficzne) • Zagrożenia chemiczne (chemikalia - odczynniki chemiczne, środki odkażające) • Zagrożenia fizyczne: mechaniczne (zakłucia, przekłucia, otarcia, skałeczenia) • Oparzenia chemiczne; • Obciążenia psychiczne - ryzyko, związane z kontaktem z materiałem potencjalnie zakaźnym i chemikaliami niebezpiecznymi, praca z materiałem zakaźnym w otwartych systemach analitycznych • Badania z zakresu genetyki, toksykologii, mikrośladów, daktyloskopii i antropologii 	Funkcjonariuszom przysługuje płatny dodatkowy urlop wypoczynkowy w wymiarze do 13 dni rocznie, z tytułu pełnienia służby w warunkach szkodliwych dla zdrowia albo szczególnie uciążliwych – podstawa prawna: ustawa z dnia 9 kwietnia 2010 r. o Służbie Więziennej (Dz. U. z 2016 r. poz. 713, z późn. zm.).
Minister Sprawiedliwości Instytut Ekspertyz Sądowych w Krakowie	50	-	<ul style="list-style-type: none"> • Analiza krwi - morfologia z rozmazem, biochemia • Analiza moczu i kału, • Badanie zeszkobin skóry (mykologia, parazytologia), • Analiza mikrobiologiczna (posiew na podłożach), • Cytologia skóry. 	-
Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji Ośrodek Szkoleń Specjalistycznych Straży Granicznej w Lubaniu	1 – funkcjonariusz straży granicznej	-	<ul style="list-style-type: none"> • Analiza krwi - morfologia z rozmazem, biochemia • Analiza moczu i kału, • Badanie zeszkobin skóry (mykologia, parazytologia), • Analiza mikrobiologiczna (posiew na podłożach), • Cytologia skóry. 	-
Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji Centralne Laboratorium Kryminalistyczne Policji	233 - razem, z tego: 103 - funkcjonariuszy 130 - pracowników niemożnikowych	67 - razem, z tego: 36 - funkcjonariuszy 31 – pracowników niemożnikowych	<ul style="list-style-type: none"> • Przeprowadzanie prób broni i amunicji - wykonywanie zadań na stanowisku badań balistycznych (strzelnica) Zakładu Broni i Mechanoskopii w warunkach występowania związków ołowiu oraz hałasu impulsywnego. 	Funkcjonariuszom policji zatrudnionym w warunkach szczególnie uciążliwych lub szkodliwych dla zdrowia przysługuje urlop dodatkowy w wymiarze 13 dni – rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 19 września 2014 r. w sprawie urlopów policjantów (Dz.U. poz. 1282).

Minister nadzorujący określenie jednostki organizacyjnej/urzędu	Stanowiska laboratoryjne ogółem ¹	Stanowiska laboratoryjne, na których zadania są wykonywane w warunkach szczególnie uciążliwych lub szkodliwych dla zdrowia	Przykładowe zadania na stanowiskach laboratoryjnych w tym wykonywane w warunkach szczególnie uciążliwych lub szkodliwych dla zdrowia	Uprawnienia szczególnie przysługujące z tytułu wykonywania zadań na stanowiskach laboratoryjnych w warunkach szczególnie uciążliwych lub szkodliwych dla zdrowia
Minister Środowiska Wigierski Park Narodowy (pracownika naukowo- edukacyjna)	1	-	<ul style="list-style-type: none"> Pomiary odczynu i przewodności elektrycznej w wodach Pobór i przygotowanie prób do opadu organicznego Segregowanie prób biologicznych Konserwowanie materiału biologicznego za pomocą alkoholu etylowego i formaliny. 	-
Minister Zdrowia Wojewódzkie stacje sanitarno-epidemiologiczne, powiatowe stacje sanitarno-epidemiologiczne	3149	1739	<ul style="list-style-type: none"> Badania żywności i wody (fizykochemiczne, chemiczne, mikrobiologiczne), gleby, powietrza, kosmetyków Badanie czynników szkodliwych i uciążliwych w powietrzu na stanowiskach pracy i w budynkach mieszkalnych zamieszkania zbiorowego i użyteczności publicznej (czynniki fizyczne, chemiczne, biologiczne); Badania materiału biologicznego: bakteriologiczne, parazytologiczne, wirusologiczne. Badania radiologiczne (pola elektromagnetyczne, testy specjalistyczne aparatów RTG, pomiaru dozymetryczne wokół aparatów RTG, cez 137); 	Pracownikom przysługuje skrócony czas pracy , który obowiązuje: <ul style="list-style-type: none"> wszystkich pracowników stacji sanitarno-epidemiologicznych (oprócz pracowników technicznych, obsługi i gospodarczych): 7 godz. i 35 min na dobę (przeciętnie 37 godz. i 55 min. tyg.); pracowników wykonujących czynności w narażeniu na promieniowanie jonizujące i niejonizujące: 5 godz. na dobę (przeciętnie 25 godz. tyg.); Podstawa prawna: Ponadzakładowy Układ Zbiorowy dla pracowników stacji sanitarno-epidemiologicznych z dnia 28 sierpnia 2007 r., Pracownikom państwowej inspekcji sanitarnej wykonującym czynności kontrolne przysługuje dotatek specjalny do wynagrodzenia (art. 14 ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz. U. z 2015 r., poz. 1412, z późn. zm.);
Minister Zdrowia Centrum Onkologii -Instytut im. Marii Skłodowskiej-Curie w Warszawie	88	-	<ul style="list-style-type: none"> Badania mikroskopowo-elektronowe materiału pooperacyjnego Badania cytologiczne Badania mutacji wybranego genu Badania rutynowe diagnostyczno-histopatologiczne Badanie FISH (zaburzeń genów) 	-
Minister Zdrowia Instytut Gruźlicy i Chorób Płuc w Warszawie	44	-	<ul style="list-style-type: none"> Identyfikacja drobnoustrojów chorobotwórczych, określanie ich lekowrażliwości Badania molekularne, testy lekooporności, identyfikacja szczepów, badania biodostępności leków przeciwpłatkowych, badania immunologiczne Diagnostyka w kierunku uogólnionych i układowych szpitalnych zakażeń grzybiczych, diagnostyka w 	-

Minister nadzorujący określenie jednostki organizacyjnej/urzędu	Stanowiska laboratoryjne ogółem	Stanowiska laboratoryjne, na których zadania są wykonywane w warunkach szczególnie uciążliwych lub szkodliwych dla zdrowia	Przykładowe zadania na stanowiskach laboratoryjnych w tym wykonywane w warunkach szczególnie uciążliwych lub szkodliwych dla zdrowia	Uprawnienia szczególne przysługujące z tytułu wykonywania zadań na stanowiskach laboratoryjnych w warunkach szczególnie uciążliwych lub szkodliwych dla zdrowia
Minister Zdrowia Instytut Hematologii i Transfuzjologii w Warszawie	100	27	<p>kierunku grzybic powierzchniowych, identyfikacje oraz określanie lekoodporności</p> <ul style="list-style-type: none"> • Izolacja materiału genetycznego z próbek biologicznych, oznaczanie mutacji genetycznych, wykrywanie materiału genetycznego patogenów wywołujących choroby układu oddechowego • Przyjmowanie i przygotowywanie materiału biologicznego do analizy w procesorze tkankowym, zatapianie w bloczki parafinowe, krojenie na szkiełka podstawowe, barwienie, analiza mikroskopowa. 	
			<ul style="list-style-type: none"> • Diagnostyka mikrobiologiczna • Posiew materiałów klinicznych na podłożach sztucznych • Identyfikacja drobnoustrojów • Oznaczenie lekowrażliwości • Hodowla komórek, cytometria, ocena żywotności komórek i apoptozy, izolacja i analiza białek i kwasów nukleinowych • Genotypowanie HLA, koordynacja doboru pary dawca-biorca przeszczepu szpiku • Badania antygenów i przeciwciał do krwinek czerwonych, badania antygenów i przeciwciał do krwinek białych i płytek krwi, badania molekularne antygenów komórek krwi, badania diagnostyczne niedokrwistości uwarunkowanych genetycznie, badania molekularne talasemii • Badanie markerów zakażenia wirusami przenoszonymi drogą krwi, w tym HIV, HBV, HCV, kiła, CMV, EBV, parwirus B19, • Badania histopatologiczne, immunohistochemiczne, histochemiczne • Barwienie rozmazów krwi obwodowej i szpiku, badania cytochemiczne i cytoenzymatyczne, wykrywanie syderoblastów pierścieniowatych, immunofiksacja surowicy i moczu 	

Minister nadzorujący określenie jednostki organizacyjnej/urzędu	Stanowiska laboratoryjne ogółem	Stanowiska laboratoryjne, na których zadania są wykonywane w warunkach szczególnie uciążliwych lub szkodliwych dla zdrowia	Przykładowe zadania na stanowiskach laboratoryjnych w tym wykonywane w warunkach szczególnie uciążliwych lub szkodliwych dla zdrowia	Uprawnienia szczególne przysługujące z tytułu wykonywania zadań na stanowiskach laboratoryjnych w warunkach szczególnie uciążliwych lub szkodliwych dla zdrowia
Minister Zdrowia Instytut Kardiologii im. Prymasa Tysiąclecia Stefana Kardynała Wyszyńskiego w Warszawie	28	-	<ul style="list-style-type: none"> • Izolacja materiału biologicznego (DNA, RNA, tkanki), hodowle komórkowe, badania molekularne, badania cytogenetyczne • Biochemiczna diagnostyka nadciśnienia tętniczego, • Terapia monitorowania stężenia leku we krwi; 	-
Minister Zdrowia Instytut Medycyny Pracy im. prof. dr n. med. Jerzego Nofera w Łodzi	50	3	<ul style="list-style-type: none"> • Opracowywanie materiału biologicznego, wzorców do oznaczeń metali, elementów śladowych • Analizy chemiczne wykonywane w zwierzęcym materiale biologicznym • Badania toksyczności substancji chemicznych • Wzorcowanie przyrządów dozymetrycznych • Ekspozycje wzorcowe pasywnych detektorów promienia jonizującego • Ekspertyzy dozymetryczne np. pomiar równowaznika ołowiu w materiałach ochrony indywidualnej przed promieniowaniem jonizującym • Mikrobiologiczna analiza ilościowa i jakościowa bakterii i grzybów w próbkach środowiskowych, endotoksyn, glukanów, alergenów, pyłu wdychanego i respirabilnego • Ekstrakcja rozpuszczalnikami organicznymi • Przygotowanie roztworów, analizy instrumentalne technikami chromatograficznymi lub spektrofotometrycznymi • Wykonywanie badań produktów leczniczych i wyrobów medycznych. 	-
Minister Zdrowia Instytut Matki i Dziecka w Warszawie	122	-	<ul style="list-style-type: none"> • Przyjmowanie materiału do badań laboratoryjnych, histopatologicznych, cytologicznych i śródoperacyjnych • Przygotowanie biologicznego materiału do badań laboratoryjnych w tym izolacja komórek i osocza, izolacja DNA 	-

Minister nadzorujący określenie jednostki organizacyjnej/urzędu	Stanowiska laboratoryjne ogółem	Stanowiska laboratoryjne, na których zadania są wykonywane w warunkach szczególnie uciążliwych lub szkodliwych dla zdrowia	Przykładowe zadania na stanowiskach laboratoryjnych w tym wykonywane w warunkach szczególnie uciążliwych lub szkodliwych dla zdrowia	Uprawnienia szczególne przysługujące z tytułu wykonywania zadań na stanowiskach laboratoryjnych w warunkach szczególnie uciążliwych lub szkodliwych dla zdrowia
Minister Zdrowia Instytut Medycyny Pracy i Zdrowia Środowiskowego w Sosnowcu	9	-	<ul style="list-style-type: none"> • Sporządzanie roboczych rozтворów odczynników • Opracowanie pobranych wycinków histopatologicznych • Prowadzenie i kończenie hodowli komórkowych • Wykonywanie badań: molekularnych, cytogenetycznych, histopatologicznych, laboratoryjnych z krwi pełnej, osocza, surowicy, kału, moczu. Głównym zadaniem na stanowiskach laboratoryjnych jest wykonywanie badań diagnostycznych do celów klinicznych. Rodzaj badań laboratoryjnych: <ul style="list-style-type: none"> • biochemiczne, • hematologiczne, • toksykologiczne, • koagulologiczne, • mikologiczne. 	-
Minister Zdrowia Instytut Medycyny Wsi im. Witolda Chodźki w Lublinie	32	-	<ul style="list-style-type: none"> • Prace diagnostyczno-naukowe w zakresie chorób odzwierzęcych, alergologii i grzybów pleśniowych, • Preparatyka histologiczna oraz immunoenymatyczna, • Testy immunochemiczne, cytotoksyczne, genotoksyczne, neurotoksylogiczne i behawioralne, • Badania molekularne oraz badania nad pasożytami jelitowymi w środowisku, • Hodowle tkankowe i komórkowe (linie nowotworowe) oraz hodowle bakteryjne. 	-
Minister Zdrowia Instytut "Pomnik - Centrum Zdrowia Dziecka" w Warszawie	157	157	<ul style="list-style-type: none"> • Oznaczenie parametrów biochemicznych i genetycznych we krwi surowicy i komórkach, • Wykonywanie badań densytometrycznych pacjentów, • Wykonywanie badań RIA, IRMA, ELISA, FELA • Wykonywanie badań i analiz medycznych • Przygotowywanie materiału laboratoryjnego z tkanek ludzkich • Hodowla komórek z płynu owodniowego, kariotypowanie płci 	-

Minister nadzorujący określenie jednostki organizacyjnej/urzędu	Stanowiska laboratoryjne ogółem	Stanowiska laboratoryjne, na których zadania są wykonywane w warunkach szczególnie uciążliwych lub szkodliwych dla zdrowia	Przykładowe zadania na stanowiskach laboratoryjnych w tym wykonywane w warunkach szczególnie uciążliwych lub szkodliwych dla zdrowia	Uprawnienia szczególne przysługujące z tytułu wykonywania zadań na stanowiskach laboratoryjnych w warunkach szczególnie uciążliwych lub szkodliwych dla zdrowia
			<ul style="list-style-type: none"> • Diagnostowanie chorób metabolicznych na poziomie molekularnym, • Wyodrębnianie DNA i RNA • Przygotowywanie preparatów i prowadzenie badań pod mikroskopem, • Ustalanie dawek radiofarmaceutyków, środków farmakologicznych, wybór sposobu aplikacji • Przygotowywanie radioizotopów – wykonywanie badań scyntygraficznych • Posiew i diagnostyka materiału klinicznego • Wykonywanie i oglądanie preparatów mikroskopowych • Nastawianie, odczyt testów diagnostycznych • Wykonywanie badań molekularnych i serologicznych w diagnostyce zakażeń grzybiczych <p>Warunki uciążliwe:</p> <ul style="list-style-type: none"> • praca z substancjami chemicznymi i materiałem biologicznym, • hałas – poprzez prace aparatów laboratoryjnych, • wymuszona pozycja ciała, • mikroorganizmy chorobotwórcze (grzyby, wirusy i bakterie). 	
Minister Zdrowia Instytut Psychiatrii i Neurologii w Warszawie	23	-	<ul style="list-style-type: none"> • Diagnostyka laboratoryjna chorób rzadkich (badania molekularne, badania cytogenetyczne, badania biochemiczne) 	-
Minister Zdrowia Instytut Reumatologii im. prof. dr hab. med. Eleonory Reicher w Warszawie	46	46	<ul style="list-style-type: none"> • Kontakt z potencjalnie zakaźnym materiałem biologicznym, • Kontakt z substancjami chemicznymi o działaniu rakotwórczym i mutagennym, • Kontakt z potencjalnie zakaźnym materiałem biologicznym, • Kontakt z substancjami chemicznymi o działaniu rakotwórczym i mutagennym: aceton, ksylen. 	-

Minister nadzorujący określenie jednostki organizacyjnej/jurzędu	Stanowiska laboratoryjne ogółem	Stanowiska laboratoryjne, na których zadania są wykonywane w warunkach szczególnie uciążliwych lub szkodliwych dla zdrowia	Przykładowe zadania na stanowiskach laboratoryjnych w tym wykonywane w warunkach szczególnie uciążliwych lub szkodliwych dla zdrowia	Uprawnienia szczególne przysługujące z tytułu wykonywania zadań na stanowiskach laboratoryjnych w warunkach szczególnie uciążliwych lub szkodliwych dla zdrowia
Minister Zdrowia Instytut Żywności i Żywienia im. prof. dr n. med. Aleksandra Szczygła w Warszawie	17	4	• Diagnostyka laboratoryjna • Oznaczenie tłuszczu i kwasów tłuszczowych, aktyloamidu, cholesterolu, soli, jodu, słodzików, kofeiny, oznaczanie składników podstawowych (białko, woda, popiół), składników mineralnych (wapń, magnez, sód, potas, żelazo) oraz witamin (C, niacyna, tiamina, ryboflawina i biotyna) w żywności • Izolacja RNA z materiału biologicznego, elektroforeza-badania polimorfizmu genów (metoda żelowa, buforowa i PCR) oraz wizualizacja DNA, • Wykrywanie Campylobacter w żywności - identyfikacja gatunkowa oraz oznaczanie lekowrażliwości. Warunki pracy: wentylacja naturalna, praca z czynnikami szkodliwymi pod digestorium, pracownicy zaopatrzeni w środki ochrony indywidualnej odpowiednie do stanowiska.	-
Minister Zdrowia Krajowe Centrum Bankowania Tkanek i Komórek w Warszawie	5	-	• Przygotowanie ludzkich przeszczepów tkankowych • Prowadzenie ludzkich hodowli komórkowych • Analizy instrumentalne ludzkich przeszczepów tkankowych sterylizowanych radiacyjnie: <ul style="list-style-type: none"> - analiza właściwości mechanicznych, - pomiary z zastosowaniem spektrometrii elektronowego rezonansu paramagnetycznego, - ekstrakcja i pomiary zawartości lipidów szpiku kostnego z zastosowaniem chromatografii gazowej, - badanie wiązań sieciowych kolagenu w przeszczepach za pomocą chromatografii cieczowej i spektrofotometrii; 	-
Minister Zdrowia Narodowy Instytut Leków w Warszawie	58	-	• Analizy fizyko-chemiczne preparatów metodą chromatografii gazowej i cieczowej • Analityka mikrobiologiczna i genetyczna • Analityka biologiczna.	-

Minister nadzorujący określenie jednostki organizacyjnej/urzędu	Stanowiska laboratoryjne ogółem	Stanowiska laboratoryjne, na których zadania są wykonywane w warunkach szczególnie uciążliwych lub szkodliwych dla zdrowia	Przykładowe zadania na stanowiskach laboratoryjnych w tym wykonywane w warunkach szczególnie uciążliwych lub szkodliwych dla zdrowia	Uprawnienia szczególne przysługujące z tytułu wykonywania zadań na stanowiskach laboratoryjnych w warunkach szczególnie uciążliwych lub szkodliwych dla zdrowia
Minister Zdrowia Narodowy Instytut Zdrowia Publicznego - Państwowy Zakład Higieny w Warszawie	333	-	<ul style="list-style-type: none"> • Diagnostyka • Prace naukowo - badawcze 	-
Minister Zdrowia Ośrodek Diagnostyczno - Badawczy Chorób Przenoszonych Drogą Piciową w Białymstoku	12	-	<ul style="list-style-type: none"> • Pobieranie materiału biologicznego od pacjentów (krew, wymazy) • Wykonywanie badań serologicznych w surowicy pacjenta, • Wykonywanie badań bakteriologicznych i mikologicznych (posiewy, hodowle); 	-
Minister Zdrowia Regionalne Centra Kwirowadawstwa i Kwirolcznictwa	770	-	<ul style="list-style-type: none"> • Pobieranie krwi do badań laboratoryjnych • Wykonywanie badań laboratoryjnych w materiale biologicznym • Produkcja odczynników. <p>Rodzaj badań laboratoryjnych: badania wirusologiczne metoda serologiczną (biologii molekularnej, morfologia krwi obwodowej, badania biochemiczne, badania z zakresu hemostazy, badania antygenów zgodności tkankowej, badania immunohematologiczne</p>	-
Minister Zdrowia Śląskie Centrum Chorób Serca w Zabrze	49	-	<p>Badania z zakresu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • chemii klinicznej, hematologii, immunochemii, koagulologii, analityki ogólnej, serologii, histopatologii, mikrobiologii, monitorowania poziomów leków, wirusologii, cytometrii przepływowej, immunofluorescencji. 	-

